

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

BEISKOLÁZÁSI SZÁM

1975. JANUÁR 16.

A TARTALOMBÓL

Egyetemünk szervezeti felépítése

Kihelyezett nappali tagozat Pécsett

Az egyetemi KISZ-ről

Mibe kerül a tanuló?

Kultúra — sport

Tanulás a szabadban

Az 1975. évi felvételi vizsgákról

Beszélgetés dr. Gondi József oktatási rektorhelyetttel

Az ez évi felvételi vizsgák felől érdeklődtünk dr. Gondi József oktatási rektorhelyetttel, a nappali tagozatos hallgatók felvételi bizottságának elnökétől.

— Gondi elvtárs! Lassan közeledik az az időszak, amikor az egyetemünkön továbbtanulni akaró fiataloknak be kell nyújtaniuk jelentkezésüket. Tudna-e valamit mondani az idei felvételi vizsgákról?

— A felvételi vizsgák minden valóságosság szerint — az idén is az elmúlt évhez hasonló módon kerülnek lebonyolításra. Azaz: a matematikai írásbeli dolgozatot az érettségi vizsgával összehasonlítva készítik el a jelöltek, s így az egyetemen ebből a tárgyból csak szóbeli vizsga lesz. Történelemből, illetőleg politikai gazdaságtanból az írásbeli és a szóbeli vizsgákra is a júniusi egyetemi felvételi vizsgák keretében kerül sor.

Az elmúlt évben előrelépések történtek abban is, hogy teljes jogú tagként vettek részt középiskolai tanárok az egyetemi felvételi vizsgabizottságokban, ami azt gondolom, csönösen hasznos volt. A iskola padjaiból kilépő iak oldotta a feszültséget: nemcsak egyetemi „szemmel” nézik őket. Az egyetemi oktatóknak segített abban, hogy nagyobb biztonságban legyenek: ezt és ezt így és így tanulták, közelítették meg a középiskolában, hogy se többet, se kevesebbet ne követeljenek, mint amire a középiskolának fel kellett készíteni őket. A középiskolai tanárokkal közvetlenül érezte, hogy az egyetem milyen képességek, készségek jobb kiművelését

várja el. Ezért, nyilvánvalóan a középiskolai tanároknak erre a közreműködésére az idén is sor kerül.

Azért beszélek így: „minden valóságosság szerint”, „nyilvánvalóan”, mivel az Oktatásiügyi Minisztérium ez ideig még nem adta ki az idei felvételi vizsgák végrehajtására vonatkozó rendelkezéseit. Amikor majd ezek megjelennek, a sajtó, rádió, televízió közölni fogja és mi is küldünk erről minden hozzánk jelentkezőnek tájékoztatót.

— Lesz-e az idén pályaal-kalmassági vizsga?

— A pályaal-kalmassági vizsgák az eddigiek során hoztak bizonyos eredményeket. Hozzájárultak a közgazdasági kérdések iránti érdeklődés, némileg az érzék lemeréséhez, a jelöltek politikai, világnézeti, erkölcsi arculatának megismeréséhez. Kétségtelen azonban, hogy még mindig nem eléggé alkalmasak a rátermettség vizsgálatára. Ez évben és a következő években az eddiginél is intenzívebb kutatásokat végzünk, a közgazdaságkarakter néhány fontosabb jellegzettségének pontosabb megragadására, tehát a pályaal-kalmassági vizsga továbbfejlesztésére. Így mi kértük az Oktatásiügyi Minisztériumtól, hogy az idén is engedélyezze, hogy a nappali tagozatokra jelentkező felvételizőknek a pályaal-kalmassági vizsgát is előírják. Azt tervezzük viszont — eltérően a korábbi évektől, hogy eredményét nem számítjuk be a fel-

vételi vizsgán szerzett pontokba. Enélkül kívánjuk figyelembe venni úgy, hogy a tantárgyi vizsgán jól, de a pályaal-kalmassági vizsgán gyengén szereplők esélyei csökkenjenek, a tantárgyi vizsgán közepesen, a pályaal-kalmasságban jól megjelöltek pedig növekedjen. Ha a minisztérium javaslatunkat jóváhagyja, úgy 1975-ben is lesz pályaal-kalmassági vizsga.

— Mik voltak az elmúlt évi felvételi vizsga olyan tapasztalatai, amelyeket jó tudni minden idén felvételre jelentkezőnek.

— Az egyik ilyen tapasztalat az, hogy az utóbbi időben nőtt a Közgazdasági Egyetemre jelentkezők száma. Reméljük, hogy ha ez a növekedés nem is folytatódik, a korábbi évhez hasonló számban pályáznak az idén is hozzánk. Ennek a növekedésnek mi nagyon örülünk. A közgazdasági pálya iránti megnövekedett igény és érdeklődés tükröződését látjuk benne. Ez azt jelenti számunkra, hogy több a közgazdasági pálya iránt valóban érdeklődő tehetséges fiatal jelentkezik hozzánk. Ebből viszont a pályázók számára az következik, hogy aki komolyan gondolja a Közgazdasági Egyetemre való bekerülését, annak az eddiginél alaposabban kell arra felkészülnie. Már az elmúlt évben is csak 17,5 pont feletti eredménnyel lehetett biztosan felvételt nyerni.

— A másik fontos tapasztalat, amit ki kell emelnünk az, hogy még mindig sokan nem elég célszerűen készülnek a felvételi vizsgára. Sokan vannak még mindig, akik tételszerűen betanult ismereteket mondanak fel a feltett kérdésekre. Elvesznek a részletekben, nem differenciálnak kellőképpen az alapkérdések és a kevésbé fontos kérdések között. Még sem próbálkoznak azzal, hogy egy kicsit önállóan nyúljanak kérdésekhez, elemezzenek, nem betanult összefüggéseket, miérteket keresnek, következtessenek, állástfoglaljanak, vitatkozzanak. Vannak, akik nem is gondol-

nak arra, hogy ez szükséges. Másokat meglep az, ha ilyenmire kéri meg a felvételi vizsgán. Vannak, akik gondolnak erre, de félnék, hogy ha hibát vétene, akkor az rossz pontnak számít. Igaz, hogy ez nehezebb, mint a betanult télszerű felelés. Könnyebben lehet hibát véteni, téves okokra, összefüggésekre következtetni. De éppen ezért, a kisebb eredménye is többet ér ezen a téren, mint amott a legjobban megtanult és előadott ismeret, és a tévedés is kisebb hiba, ha az nem a tények és az alapvető összefüggések hiányos ismeretéből, vagy az elemi elemző- és problémamegoldó készség hiányából adódik.

— Vannak, akik úgy akarják a közgazdaságpálya iránti érdeklődésüket bizonyítani, hogy a gazdasági ismereteket is, a felvételi vizsga előtt, egyhetes betanulással szerzik meg. Semmi csodálkozni való sincs azon, hogy az ilyen érdeklődés és érzék gyakran a legegyszerűbb feladat esetében is már csödöt mond. Aki valóban érdeklődik a gazdasági kérdések iránt — még ha gimnáziumba is jár, ahol közgazdasági tárgyakat nem tanulnak —, többé-kevésbé rendszeresen hosszabb időn át figyelemmel kíséri — legalább a napilapokban — a gazdasági életet elemző fontosabb írásokat, az minden külön erőfeszítés nélkül eljut oda, hogy egyszerű összehasonlítások, elemzések, következtetések nem okoznak különösebb nehézséget számára.

Több esetben találkozunk hasonló jelenségekkel a világnézeti, erkölcsi-politikai kérdések során is. A nálunk oktató közgazdaságtudomány — mint köztudott — marxista-leninista szemléletű. Szorosan és elválaszthatatlanul kapcsolódik a marxista világnézethez és a kommunista politikához. Ezért mi sem természetesebb, minthogy a hozzánk kerülők-től, az érettségizeti fiatalok által politikai tájékozottságánál nagyobb politikai tájékozottságot, és olyan elkötelezettséget,

(Folytatás a 2. oldalon)

Kedves Ismeretlen felvételiző!

NEM ISMERLEK,

nem tudom a nevedet, nem tudom melyik iskolából jöttél, de egy már bizonyos: a mi egyetemünkön szeretnél tovább tanulni. Bizonyára érdekel, hogy mi is vár rád a felvételi vizsgán, mit kell tudnod, hogyan érdemes felkészülnöd. Előre is megmondom, hogy nem fölényeskedő, vállonveregető stílusú jó tanácsokat akarok most neked átnyújtani, hanem szeretném, ha valamit tudnál majd hasznosítani azokból a tapasztalatokból, melyeket a felvételi bizottság munkájában, illetve a középiskolásokkal való foglalkozások idején szereztem. Legcélszerűbb lesz, ha végigmegyünk a felvételi tárgyakon.

MATEMATIKA:

1. A felvételi anyaga mindenkinek, tehát a közgazdasági technikusoknak is (!) egységes. Következésképpen, technikusok részéről nem fogadható el az a kifogás, hogy kevesebbet tanultak matematikából, mint a gimnazisták.

2. A felvételi tájékoztató a felsőoktatási intézményekről című, évente megjelenő kiadvány tartalmazza az egyes felvételi tárgyak pontos tematikáját, így a matematikáét is. Célszerű ennek a tematikának az ismeretében készülni a felvételi vizsgára.

3. A felvételi vizsgán különös súllyal szerepelnek egyetemünkön:

a) Függvénytan alapfogalmak, alapvető függvényábrázolások, különböző függvénytranszformációk.

b) Egyszerű logikai feladatok.

c) Algebrai átalakítások.

d) Trigonometrikus összefüggések.

e) Egyszerű sík- és téreometriai feladatok.

f) A határérték, differenciál- és integrálszámítás alapfogalmai.

4. A sikeres felkészüléshez ajánlható Denkinger Géza Matematika című segédkönyve, továbbá azok a könyvek, amelyek a sorozatok, határérték, diff- és integrálszámítás alapfogalmainak foglalják össze!

TÖRTÉNELEM:

1. Egyetemünk jellegéből adódóan a gazdasági-társadalmi vonatkozások kiemelése elsődleges fontosságú.

2. Általános tapasztalat, hogy a történelem tananyag legfontosabb részét, a legújabb kor történelmét nagyon hiányosan ismerik a felvételizők.

3. A felkészülés legfontosabb részét a történelmi események elemző logikai megközelítése adja.

4. Az ok-okozati összefüggések mellett természetesen az eseménytörténeti rész ismerete is fontos, de próbálj különbséget tenni alapvető és elhanyagolható jelentőségű események között. Az utóbbiak ismerete csak a szélesebb körű általános tájékozottságot bizonyítja, de nem pótolja az elvi összefüggések ismeretét.

5. Ne ess abba a hibába, hogy tények helyett számokat magolsz be, s ezzel terheled a felvételi bizottságot is! A történelem eseményeinek érzelmi megközelítése nem számít hibának, sőt a pártosság elengedhetetlen követelmény, túlzásba vinni azonban nem szükséges.

POLITIKAI GAZDASÁGTAN:

1. Elsődleges fontosságú annak a megértése, hogy bemagolt mechanikusan átvett ismeretekkel boldogulni a felvételi vizsgán nem lehet! Döntő szempont a lényegi összefüggések biztos ismerete, az alapfogalmak pontos és precíz kezelése.

2. A logikus gondolkodás bizonyítására, a gondolkodató összefüggésekben való jártasság kipróbálására igen alkalmas a termelékenység, vagy a vásárlóerő változásait követő helyzetek elemzése.

3. Az előbb elmondottak alátámasztására nézzünk meg néhányat a szóbelin előforduló kérdések közül:

a) Mi az oka az áru két sajátosságának? b) Hogyan függ össze az árutermelés létezésének feltételeivel az árutermelő munka kettős jellege? c) Mikor állhat elő az az eset, hogy a normálbér emelkedik és a reálbér csökken? ... stb.

Felvételi tárgyak

AKI A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEMRE JELENTKEZIK, ANNAK KÉT TÁRGYBÓL:

1. MATEMATIKÁBÓL,
2. TÖRTÉNELEMBŐL VAGY POLITIKAI GAZDASÁGTANBÓL KELL FELVÉTELI VIZSGÁT TENNIE ÉS PÁLYAALKALMASSÁGIN IS HELYT KELL ÁLLNIA.

VILÁGPROLETÁRIJAI
KÖZGAZDÁSZ
KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

Mibe kerül a tanulás

Minden hallgató részesülhet ösztöndíjban és különböző szociális támogatásban. Ezek célja, hogy jobb tanulmányi eredmény elérésére ösztönöz-

zön és támogassa az alacsony jövedelmű szülők gyermekeit. A támogatás összegét a hallgató otthoni szociális körülményei alapján, évente állapítják meg. (I. sz. táblázat)

szegét az előző félévben elért átlageredmények alapján, a következő határok között állapítják meg: (IV. sz. táblázat)

Kategória	Egy családtagra jutó havi jövedelem	Szociális támogatás
I.	700 Ft alatt	havi 450 Ft
II.	701-1050 Ft	havi 350 Ft
III.	1051-1400 Ft	havi 250 Ft
IV.	1401-1800 Ft	csak vidéki 150 Ft
V.	1801-2500 Ft	—
VI.	2500 Ft felett	—

Tanulmányi átlag	Fizethető ösztöndíj
3,51-3,99	100-250 Ft
4,00-4,50	200-350 Ft
4,51-5,00	300-500 Ft

A jövedelemigazolási lapokban kimutatott kategóriáktól indokolt esetben, a hallgató csoportjának és ösztöndíjbi-zottságának javaslatára, engedéllyel el lehet térni. A tény-leges anyagi helyzetnek megfelelő kategóriába lehet besorolni a hallgatót, az eltérésnek megfelelően lehet „lejjebb” vagy „feljebb” sorolni.

A hallgatók kategóriábesorolásuknak megfelelően, a következő pénzbeli és természetbeni támogatásokban részesülhetnek. (II. sz. táblázat)

L		II. kategóriában		III.	IV.	V.
A. Kollégiumi elhelyezés mellett	ebéd + vacsora 450 Ft	ebéd + vacsora 350 Ft	ebéd + vacsora 250 Ft	ebéd + vacsora 150 Ft	—	—
B. Kollégiumi elhelyezés nélkül, ha az el-tartók a) vidéken laknak b) Budapest-en laknak	ebéd + vacsora 450 Ft	ebéd + vacsora 350 Ft	ebéd + vacsora 250 Ft	ebéd + vacsora 150 Ft	—	—

Ezenfelül 150 Ft albérleti se-gélyt kapnak azok a vidéki hallgatók, akik saját hibájukon kívül nem kaptak kollé-giumi elhelyezést.

félévenként egyszer. A segélyt a kari KISZ-diákjelölti bizott-sága ítéli meg, a csoport ja-vaslata alapján.

Rendkívüli szociális segélyt kérhetnek az arra rászorulóknak.

A kedvezményekért a követ-kező térítési díjat kell fizetni. (III. sz. táblázat)

Kategória	A hallgató kollégiumban lakik	A hallgató nem lakik kollégiumban és kedvezményes ebéd-juttatásban részesül
I.	50	40
II.	100	80
III.	250	140
IV.	500	240
V.	700	—

Igy például egy III. kategó-riába sorolt kollégista „in-gyen” kap szállást és étkezést, mert a kollégiumi és étkezési díjakat a rendszeres szociális támogatás összegéből levonják, csak a maradékot fizetik ki, az első kategóriás kollégistának 400, a második kategóriások-

nak 250 Ft-ot. A magasabb ka-tegóriásoknak kollégiumi, il-letve étkezési díját csökkentik a támogatás összegével. A VI. kategóriások is igénybe vehet-ik a természetbeni juttatáso-kat, de csak az önköltség meg-térítésével.

A felvételik tapasztalatai

Nézzük végig az elmúlt év felvételi vizsgáinak tapasztala-tait, hogy képet kapjunk arról,

mindenki felvételt nyert; 17,5-15,5 pontot értek közül legnagyobb esélyük a katoná-nak alkalmas fiúknak volt; valamint a hátrányos helyzetű fiatalokat részesítették előny-ben; majd végül a bizottság egyéni elbírálás alapján dön-tött.

milyen esélyekkel kerülhet be egy jelentkező egyete-münkre?

Az 1974/75. tanévre Buda-pestre 226 fő, Pécsre 67 fő nyert felvételt. 188 fő pe-dig az 1975/76. tanévben kezdheti meg a tanulást, a leszerelés után. A felvett 481 főből 225 fő I. kategó-riás (46,8 százalék).

Felvételi keretszámunkat ta-valy 560 főben határozták meg — ebből 120-an kerültek a pécsi tagozatra.

A felvételin minden pont és fél pont értékes, de a „siker titka” a gazdasági és ideológiai kérdések iránti érdeklődés, a tájékozottság, s nem utolsósor-ban a közgazdász pályára való rátermettség. Ezt igyekezünk mérni a más egyetemektől el-térő felvételi vizsgarendsze-rünk.

Az előző évben a jelentke-zési arányszám 3-szoros volt. A sikeres vizsga fel-tételét minimálisan 15,5 pontban állapította meg az Oktatási Minisztérium, de ebből legalább 5 pontot a felvételin kellett össze-gyűjteni. Megfelelő ered-ményt értek el 1078-an, tehát az összes felvételi vizsgát tett 63 százaléka.

Közülük az alábbiak szerint választotta ki hallgatóinkat a felvételi bizottság. 18 pontig

Aki nem éri el a 3,51-et, az egy félévre kategóriájának és tanulmányi átlagának megfe-lelő összegű tandíjat fizet. 3,00 és 3,50 közötti eredményre is adható 100 Ft ösztöndíj, de csak kivételesen, ha a hallga-tó ezt az eredményt kellő szor-galommal érte el. Ilyen ösz-töndíjakat főleg az alsóbb év-folyamokon juttatnak.

Egyetemünk „házi ösztön-díjpótlékjában” a differenciá-lás szempontjait igyekezünk érvényesíteni. Különbséget te-zünk a karokon belül az év-folyamok között, alsóbb évfo-lyamokon az alapozó tárgyak tanulását, felsőbb évfolyamokon az intenzív oktatási fo-

mában való bekapcsolódási ösztönzőve.

Emellett törekszünk az egyé-ni értékelés megvalósítására is mind a szociális támogatá-sok, mind az ösztöndíjak oda-ítélésével. A tanulmányi ösz-töndíj összegének kialakításá-nál, az átlageredmény mellett a hallgatók kötelezettségükön túli tanulmányi munkáját, tár-sadalmi tevékenységét, embe-ri magatartását, képességét, szorgalmát és a tanulóshoz biztosított körülményeit is fi-gyelembe vesszük. A támoga-tások és ösztöndíjak összegét a hallgató csoportja javasolja. megítélésükről a kari ösztön-díjbizottság dönt. A bizottsá-g többségében a hallgatók vá-lasztott képviselőiből áll, a hallgatói demokrácia egyik fóruma.

Mindent egybevetve a tanu-lás az egyetemi évek alatt, ha lemondások árán is, de meg-fizethető. S a legjobbak szá-mára a Népköztársasági Ösz-töndíj — havi 1000 Ft — már önálló keresettel is felér.

Egy lehetőség: az újságírás

A III. emelet egyik kis szo-bájában, a déli órákban a leg-nagyobb a fogalom. Lányok és fiúk jönnek, kezük még a ki-lincsen, és már olvassák az ajtó belső oldalára tűzött üze-neteket, felhívásokat. Ez az aj-tóújság, a KÖZGAZDÁSZ szer-kesztőségének legújabb hírei-vel. A szobában beszélgetők, vitatkozók. Van, aki a kézira-tát javítja, újságot olvas vagy éppen tanácsot kér. Az egyik kikkel a kezében, és nem tudja kihez forduljon.

kanó sok újságírótehetség, ha-nem az itt töltött négy év ad. Mindaz, amit az első naptól kezdve tanulunk, szinte egyet-len probléma köré sűrűthető: társadalmi-gazdasági kérdések miértjeinek megválaszolása.

A munkatársak jórészt hall-gatók, a lapnak mindössze három hivatásos újságíró munkatársa van. Évente változnak az ar-cok, elsőévesek jönnek, ne-gyed-ötöd évesek búcsúznak az újságtól. Minden évben el-mennek azok, akik már meg-ismerkedtek az újságírással, és átadják helyüket az elsőéve-seknek. A végzősök közül leg-alább ketten-hárman kerülnek nagy napilapokhoz. Csupán látszólag véletlen, hogy a Köz-gazdaságtudományi Egyetem-ről ennyien választják szak-májuk mellé vagy helyette az újságírást. Magyarazatot nem a nálunk véletlenül felbuk-

Ez pedig mai újságírásunk iratlan alapszabálya. Avar Já-nos kommentárját hallgatva a televízióban, Szecső Tamást a rádióban, vagy Varga György cikkeit olvasva a Figyelőben, találok megállapításainknál, ve-lős magyarázatunknál gyakran jegyzik meg a volt kollégák: „látszik, hogy közgazdászok”. Ők már nagy nevek, „befutot-tak”, de mellettük az 1-2 éve végzettek ismerős aláírásaival is jelennek meg cikkek a Nép-szabadságban, a Magyar Nem-zetben, Népszavában, Figyelő-ben. Világgazdaságban. Né-hány éve még ők is félszegen léptek be az ajtón, megírták első cikküket, vitatkoztak raj-ta és átjavitották. A lehetőség, hogy megjelenhessenek, az egyetemen belül várt rájuk. Ma egy jóval nagyobb szer-kesztőségben bontják fel két-hetenként a Közgazdász friss példányát.

Beszélgetés a rektorhelyetttel

(Folytatás az 1. oldalról)

magatartást várunk el, mely-nek alapján, az egyetemre ke-rülve, marxista-leninista köz-gazdász válhat belőlük. Az ilyen politikai világnézeti tá-jékozottságot és kötelezettséget sem lehet egy-két hetes tanu-lással megszerezni.

Most az egyetemi tanács által kiküldött bizottság foglalkozik ennek felül-vizsgálatával. Mit mond-hatna erről a hozzánk je-lentkezni kívánó fiatalok-nak?

— Lapunk beiskolázási száma ismertetni szokta és most is ismertetni szer-etné egyetemünk szak- és szakágazati rendszerét.

— Az említett munkabizott-ság valóban dolgozik. Szak- és szakágazati rendszerünk szót-aprózottnak tűnik. Azt azon-ban, hogy a bizottság mire jut vizsgálata során és főleg azt, hogy az egyetemi tanács mily-en álláspontot foglal el eb-ben a kérdésben, ma még nem lehet tudni. Ezért most egye-temünk jelenlegi szak- és szakágazati struktúráját is-mertetjük, azzal a megjegy-zéssel, hogy lehetséges, mire a most hozzánk készülők kö-zül felvételre kerülők szako-sodnak, már bizonyos változá-sok következhetnek be ezen a téren.

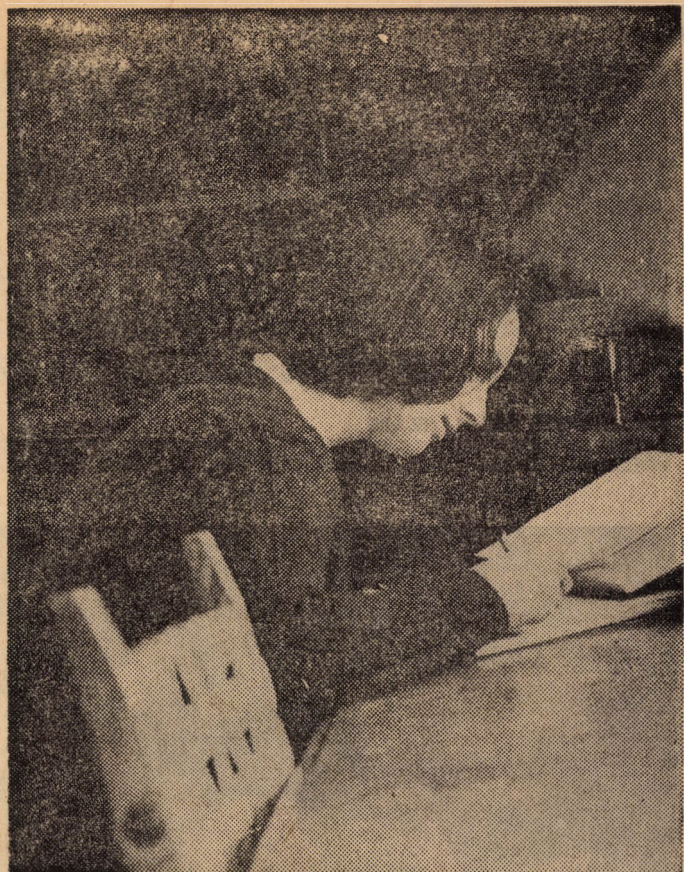
A felvételi tárgyak és köve-telmények azonosak az egész egyetemre vonatkozóan. A fel-vételi vizsga Pécsset van.

A gyakorlati igényekkel összhangban a tagozat képzési célja abban áll, hogy alapvetően vállalati munkahelyek betöltésére alkalmas közgazdászokat képezzen,

tehát a vállalatoknál jelentke-ző közgazdasági szakemberek iránti igényt elégítse ki. A képzési idő Pécsset is négy év. Az első évfolyamon a hallga-tó még egységes (az anya-egyetemével azonos) képzést kapnak. A további évfolyamo-kon pedig már szakosított for-mában folyik az oktatás.

A szakosodás első fokoza-tára második év elején ke-rül sor. Ekkor a hallgatók két szak — vállalati terve-ző-elemző, valamint áru-forgalmi és piacszerző szak — közül választhat-nak. A második fokozat a harmadik évtől követke-zik: mindkét szakon belül ipar-, agrár- és belkeres-kedelmi szakágazaton folytatják tanulmányaikat a hallgatók.

E kétfo.ozatú szakosodás rendszerét azt jelenti, hogy a tagozatról kikerült hallgatók a vállalatok gazdasági, elemzési és tervezési munkáit irányító, valamint a vállalatok árufor-

Könyvtárban

Kihelyezett nappali tagozat — Pécsset

1970. szeptember 9. — jelen-tős dátuma a magyar közgaz-dészképzésnek. Ünnepléses tanévnyitóval ekkor nyitotta meg kapuit a pécsi kihelyezett nappali tagozat.

galmi tevékenységét és piac-kutatását szervező és irányító közgazdászok lesznek.

Az utóbbi években a vidék gazdasági erősödése, az ipar decentralizálása fokozta a vidéki vállalatok már korábban is érezhető-vé vált közgazdászhiányát.

Tanulmányaik során hallga-tóink megfelelő mélységben megismerik a fontosabb nép-gazdasági ágak sajátos voná-sait, adottságait, törvényszer-űségeit.

Az egyetemünkön végzett hallgatók nagy része a fővá-rospan helyezkedik el annak ellenére, hogy a vidéki vállala-tok, szövetkezetek, gazdaság-irányító szervek sok esetben még kedvezőbb elhelyezkedési lehetőséget biztosítanak a fia-tal közgazdászoknak.

A szakosítási rend nem je-lent természetesen merev ha-tárokat. A képzés alapvetően a vállalati munkához szüksé-ges feladatok és problémák minél jobb megismerésére irányul. Mindenkinél lehető-sége nyílik a megfelelő mérté-kű általános és konkrét ismeretanyag elsajátítására.

E probléma megoldására hozták létre a magyar közgazdászképzés vidéki bázisát.

A kollégiumi férőhelyet tekintve kedvezőbb a helyzet, mint Budapest-en. 270 hallgató lakik kollé-giumban.

Az azóta eltelt négy és fél év bebizonyította a tagozat létjogosultságát. Evről évre emelkedett a felvett elsőéves hallgatók száma. Az elmúlt évben 383 jelentkező közül 136 nyert felvételt. Az elkö-vetkező években ez a szám várhatóan még emelkedni fog.

Kollégiumunk modern, ké-nyelmesen berendezett, eredeti lakásoknak készült épü-let. Az elmúlt évtől kezdve le-hetőség nyílt a házaspároknak kollégiumban történő elhelye-zésére. Az épület klubhelyis-ben minden lehetőség adott a szabad idő kuiturált eltöltésé-re.

Az elmúlt évben került sor először végzős hallga-tók kibocsátására.

KISZ-szervezetünk négy-éves működése során már szép eredményeket tud felmutatni. A különböző bizottságokban komoly, tartalmas munka folyik.

Az oktatási profil részben eltér az anyaegyetemtől.

Olyan nemzetközi kapcsola-tokat sikerült kialakítanunk, amellyel a pécsi felsőoktatási intézmények közül egy sem di-csekedhet. Ennek eredménye-képpen

A gyakorlati igényekkel összhangban a tagozat képzési célja abban áll, hogy alapvetően vállalati munkahelyek betöltésére alkalmas közgazdászokat képezzen,

nyaranta körülbelül 130 hallgatónak tudunk kül-földi építőtábori, illetőleg munkalehetőséget biztosí-tani. Lengyelországban és az NDK-ban.

Az oktatási profil részben eltér az anyaegyetemtől.

Ezenkívül több más külföl-di egyetemmel is sikerült ba-ráti kapcsolatot kiépíteni.

A szakosodás első fokoza-tára második év elején ke-rül sor. Ekkor a hallgatók két szak — vállalati terve-ző-elemző, valamint áru-forgalmi és piacszerző szak — közül választhat-nak. A második fokozat a harmadik évtől követke-zik: mindkét szakon belül ipar-, agrár- és belkeres-kedelmi szakágazaton folytatják tanulmányaikat a hallgatók.

Szintén egyedülálló kezde-ményezésünk Pécsset a Stú-dium Generale. A fizikai dol-gozó szülők gyermekeinek se-gítése szép és nemes dolog, s ennek jelentőségét kiemeli, hogy

E kétfo.ozatú szakosodás rendszerét azt jelenti, hogy a tagozatról kikerült hallgatók a vállalatok gazdasági, elemzési és tervezési munkáit irányító, valamint a vállalatok árufor-

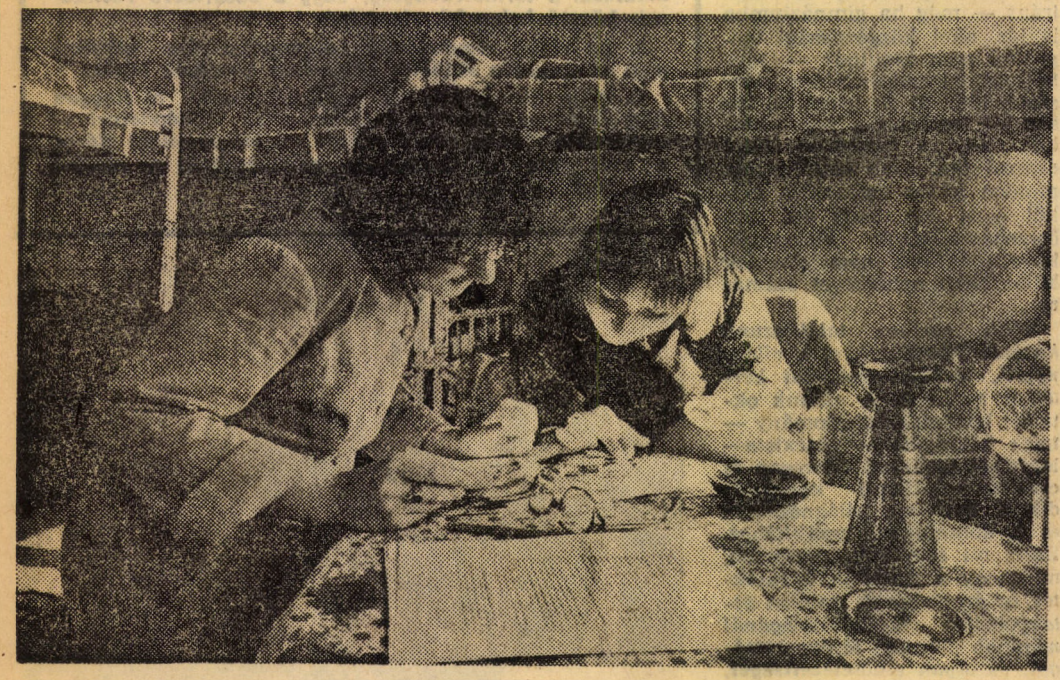
tagozatunkon 50 százalé-k felet van az ilyen szár-mazású hallgatók aránya.

Befejezésül meg kell még említeni, hogy Pécs gazdag kulturális élettel rendelkező város, amely az ott tanuló fiataloknak nagyszerű szórakozá-si és művelődési lehetőséget biztosít. A hallgatók rendelkezésére áll az egyetem közelé-ben levő sportcsarnok is.

Tagozatunk címe: Marx Károly Közgazdaságtudo-mányi Egyetem kihelyez-tett nappali tagozat 7623. Pécs, Rákóczi u. 80.

A jelentkezési lapokat a fenti címre kell küldeni.

Kollégiumi élet

Levél hazulról

Az egyetemi KISZ-ről

Ismerkedjünk meg egyetemünk KISZ-szervezetével! Az ezen az oldalon ismertett cikkekben szó esik természetesen a szervezeti felépítéséről, a funkciókról, a klubról, lapunkról, az érdekvédelemről, a kollégiumokról. Mert mindez ide tartozik, sőt az is, amiről helyhiány miatt nem írunk bővebben: a marxista diákakadémia, a nemzetközi kapcsolatok bizottsága stb. Nemcsak hogy idetartoznak, hanem együtt alkotják egyetemünkön a KISZ-szervezetet.

És a KISZ-tagok? Ők azok, akik a középiskolákban politikai köröket vezetnek, intézik a kollégiumi ügyeket, szervezik kapcsolatainkat külföldi egyetemekkel, társadalmi ösztöndíjakról és segélyekről határoznak, segítik külföldi hallgatóinkat — de ne is folytassuk tovább.

Próbáljuk körbejárni azt a birodalmat, amit egyszerűen KISZ-címszó alatt szoktatók emlegetni, s amely széles körű választékot nyújt mindnyájatoknak ahhoz, hogy a közéleti tevékenységbe bekapcsolódjatok, és már mint egyetemisták, a vezetés felelősségteljes gyakorlataival megismerkedjétek.

Mozgalmi keretek

Egyetemünk szervezeti és működési szabályzata rögzíti azokat a szervezeti kereteket, amelyek KISZ-munkánkban a jogok és köteleességek körét határozzák. Közel 2240 hallgatót számláló KISZ-szervezetünk képviselőinek bővített jogkörét úgy kell ellátni, hogy a tanulócsoporthoz — amelyek egyben alapszervezetek is — az oktatási rendben évenként át-szerveződnek. Általában egy csoport egy alapszervezetet jelent.

Az alapszervezetek gyakorolják természetesen a szabályzatban rögzített jogokat. Az általuk delegált küldöttek választják meg a kari vezetőséget tagjait. A vezetőségeknek általában 9—11 tagja van, akik egy-egy feladatkör felelősei, és a két küldötttervezetelt saját vezetőségén kívül, a kar hallgatói közül megválasztja az egyetemi és kari tanács, a tanácskezi képviselő és az ösztöndíjbizottság diáktagjait is. (Az egyetemi illetve kari tanács állami szerv, az egyetem, illetve a kar legfelsőbb irányítója.) Hallgatóink itt esetenként tanácskozási, döntési joggal vesznek részt.

A kari tanácsban a KISZ-titkáron kívül 3 fővel, az egyetemi tanácsban a KISZ-vb-titkáron kívül a 3 kar 1—1 fővel képviselteti magát.

Az egyetem legfelső moz-

galmi fóruma az egyetemi küldötttervezetelt, amelyre szintén a karok delegálnak küldötteket. Az értekezlet általában kétvétenként ül össze, meghatározza az egyetemi KISZ-munka irányvonalát és legfontosabb feladatait a következő időszakokra, valamint értékeli addigi tevékenységét. Tagjai választják meg a KISZ-bizottságot, amely a küldötttervezetelt programjának végrehajtásáért felel a következő egyetemi küldöttgyűlésig.

KISZ-bizottságunk jelenleg 33 tagú, tagjai sorából választotta meg a végrehajtó bizottság függetlenített titkárat és 10 tagját (a három kar titkára, az agit.-prop.- és szervező titkár, tanulmányi, kultúr, kollégiumi, érdekvédelmi vezetőképítés-felelősök). A KISZ-vb, mint a neve is mutatja — végrehajtó szerv, amely a KISZ-bizottságnak tartozik beszámolni a hatáskörébe tartozó feladatok teljesítéséről, s a testület együttes tevékenységéről.

A szervezeti felépítés ismeretétésére azért térünk ki külön cikkekben, hogy átfogó képet kapjatok azokról a keretekről, amelyekben szerteágazó mozgalmi tevékenységünket véggezzük, s hogy mielőbb tudjatok majd tájékozódni, problémáitok megoldásához a KISZ-vezetők segítségét kérné.

Építőtáborok

Bár ez még jócskán a jövő zenéje, röviden a nyári építőtáborokról, munkaakciókról is szólnék.

A KISZ budapesti bizottsága által szervezett táborokban egyetemünkről is minden évben szép számmal vesznek részt hallgatók, különösen az elsősök közül. A lányok aligai gyümölcsüretre utaznak, a fiúk évente változó helyen dolgoznak. Lehet jelentkezni ezenkívül az egyetemi nemzetközi kapcsolatok bizottsága (NKB) által szervezett hazai nemzetközi táborokba. A résztvevők a bizottság által fogadott külföldi diákokkal dolgoznak együtt.

Hazai építőtáborokban körülbelül 120—130-an vesznek részt egyetemünkről. Reméljük, hogy ez a szám — a tí részvételekkel — jelentősen emelkedni fog.

Külföldi munkalehetőséget nyújtanak az NDK-ba szervezett munkaakciók (nem építőtábor, pénzért végzett munka). Évente általában 100—110-en dolgoznak az NDK-ban, s az elsősévek közül ide is szoktak jelentkezni.

Az NKB építőipari brigádok eszerjét bonyolítja a Berlini Közgazdasági Főiskolával 10 fővel, míg a lengyelországi táborokba (Krakkó, Katowice) évente 30—40 fő utazik. Bulgária városai közül Szófiában vagy Várnában lehet dolgozni. A program három hét munka, egy hét üdülés. Valamennyi tábor jutalomjelleggé, s a kiutazás alapvető feltétele egy hazai építőtáborban való részvétel — az egyetemi évek alatt! — valamint a kiemelkedő KISZ-munka.

Szovjet táborba (Irkutskba

és Jerevánba) utazik évente 40 hallgató. Elsősévek számára ez azonban csak távlati perspektíva lehet! A KISZ végrehajtó bizottságának az egyik rangos jutalmazási lehetősége ez.

Elsősökre főként a hazai táborokban számítunk, de — amint a fentiekben is kitértünk — külföldi táborozásra is van lehetőségük a golyáknak.

KISZ-szervezetünk szeretettel várja az I. éveseket

Mint bizonyára ti is tapasztaltátok, a KISZ KB 1974. áprilisi határozata nyomán a legtöbb KISZ-szervezetben megpezdült az élet. Fokozottan érvényes ez talán nálunk, hiszen egyetemünk „politikus egyetem” — a tanulmányok folytatása szinte elválaszthatatlan attól, hogy a hallgatók hallatják és hallatniuk is kell zavukat saját egyetemi, mozgalmi életük kérdéseiben is.

Nehéz lenne olyan területet mutatni az egyetem életében, ahol a KISZ-szervezetünknek fontos jogai, lehetőségei ne lennének a véleménynyilvánításra. Vonatkozik ez a szociális

kérdésekre éppúgy, mint a tanulmányi ügyekre.

Hogy csak néhány példát említsék: a KISZ osztja el a dékán megbízásából a rendkívüli szociális segélyeket; véleményt mondunk az oktatásról, tananyagokról, módszerekről; egyszóval mindenütt ott vagyunk. Ez persze nemcsak jog, hanem kötelesség és súlyos felelősség is, amelyet a KISZ-vezetőknek viselniük kell és helyt is kell állniuk.

Nos, ebbe a KISZ-szervezetbe lépnek majd be az új elsősévek és ebbe a munkába

kell bekapcsolódnunk. Ebbe a légkörbe kell beilleszkedniük. Ehhez természetesen segítség van szükség. Szervezeti oka is van annak, hogy segíteni kell: tudniillik, a szakosítatlan I. évfolyam nem tartozik egyetlen kari KISZ-szervezethez sem.

Az elmúlt években kialakult annak a módszere,

hogyan is indítjuk be az I. évfolyam önálló KISZ-életét. Minden elsőéves, csoport (23—25 van összesen) egy-egy KISZ-alapszervezet. Szeptember első napjaiban, amikor még nincs tanítás, minden csoport találkozik egy felsőbb évesel, aki a KISZ-bizottság megbízásából a csoport instruktora.

Az instruktorkor egész évben a csoport mellett vannak, segítik a munkáját. Az instruktorkorok a csoport vezetői. Közül az egyik a KISZ VB I. évfolyamfelelőse.

Az első hetekben az instruktorkorok a csoport vezetői. Ilyenkor mindenben elkel a segítség, első lépések megtételkor. Ők mutatják meg, hol kell felvenni az ebédjegyet, merre van ez, vagy az a tanterem vagy hogyan kell megszólítani egy fiatal tanárt, akiről először azt hiszed, hogy csoporttárs és leteged. Közben rengeteg programot szervez minden csoport, igyekszik mindenki megismerni társait és kialakítani a maga kis közösséget. Szeptember elején szokunk az egész évfolyamnak egy akadályversenyyel egybekötött kirándulást szervezni, ahol rendszerint jól érzé magát mindenki.

A sok program, ismerkedés közben az is kiderül, kik a csoport legaktívabb, legmegbízhatóbb, legnépszerűbb tagjai. Október közepére minden alapszerv megválasztja saját vezetőségét, majd összeül az évfolyam küldötttervezetelt és évfolyamvezetőséget választ. Ettől kezdve az I. évfolyam teljesen önálló a karokkal egyenjövő egység a KISZ-szervezetben.

Az instruktorkorok a csoportok és az évfolyamvezetőség mellett már csak tanácsadóként, segítőként maradnak az év végéig.

Voltak viták, lehet-e ilyen rövid idő után felelősséggel választani. Az a tapasztala-

tunk, hogy jó előkészítéssel lehetnek nem formálisak a választások és a korai „talpraállítás” után mód van komolyabb önálló munkát végezni.

Melyek is KISZ-szervezetünk fő feladatai az I. évfolyamon?

Szeretnénk, ha az elsőévesek jól beilleszkednének az egyetemi életbe. Nem könnyű ez, hiszen más az életforma, más a kollégiumi élet mások a tanulási követelményei és módszerei, mások a lehetőségek és kötelezettségek, mint amilyen a középiskolások hozzászoktak. Célunk az is, hogy mindenki megalapozottan válasszon szakot az I. év végén, azért hogy oda kerülhessen, ahová szeretne. Mindezek érdekében működünk együtt, és a tapasztalataink nagyon jók.

Lassan elkezdjük már a jövő évközéds szervezését. Ott leszünk a felvételi vizsgabizottságokban és keressük már a jövő évi instruktorkorokat, akik majd segítenek mindazon célok megvalósulásában, amelyekről eddig szó volt. Kutatjuk azt is, mit lehet jövőre az eddigiekhez még jobban csinálni, hogy elsőéveseink minél előbb otthon érezzék magukat az egyetemen, KISZ-szervezetünkben és tudásuk legjavát nyújthassák tanulmányaikban. Reméljük, sokan választjátok a mi egyetemünket, valamennyiőtöknek sikeres érettségit, és felvételit kívánunk és reméljük, hogy e sorok olvasói közül minél többen találkoznak összel az egyetem folyosóján.

KISZ-szervezetünk szeretettel várja az új elsőéveseket!

Sikert arat:

Studium Generale

Évek óta gyűltek a statisztikák, feltartóztatatlannul csökkent a munkás-paraszt egyetemi hallgatók aránya, s néhány rangos iskolából került ki újra és újra a sikeres felvételizők zöme.

Hamarosan rádöbentünk arra, hogy nekünk, egyetemistáknak kell tennünk valamit, akiknek még a középiskoláról, sőt a felvételi vizsgáról is élénk emlékeink vannak, de már tudjuk, mit, s mennyit kell tudni a sikeres egyetemi „starthoz”.

Nem valamiféle száraz rutinfeladattal fogalmazódott ez az elképzelés az egyetemi KISZ VB terveiben, amikor megalakította a Studium Generale szakbizottságot. Nagy lelkesedéssel kezdett munkához a bizottság 1970 őszén, négyszáz vidéki kétkézi dolgozó III. osztályos középiskolás gyerekeivel íratott felmérést dolgoztat. A dolgozat kérdéseit a studium egyetemista munkatársai állították össze, szaktanárok segítségével. A salgótarjáni tábort is ők szervezték meg, ahová azt a 200 középiskolást hívták meg, akiknek dolgozatai jó példák a tanuskodtat.

Az első studiumos tábort továbbiak követték. Évente egyszer, hat napon át, napi hét-nyolc órában matematikát, történelmet, politikai gazdaságtant és aktuális politikai ismereteket oktattak számukra az egyetemista „tanárok”. Év közben sem feledkeztek meg tanítványaikról. Levelek mentek az egyetemről szakkérdésekkel, példák, s a válaszokban megoldott példák, a kért esetemények, összefüggések leírása érkezett vissza. A salgótarjáni tábort első és második résztvevői azóta már felvételi vizsgát tettek.

A siker minden várakozást felülmúlt, hiszen a felvételizőknek háromszoros túljelentkezéssel kellett megküzdniük.

Minden évben újabb III. osztályosok jönnek a Studium

táborba, s IV. osztályosok között ismét egy tanulmányi tábor lakóiként tekintik át a felvételi tárgyak legfontosabb összefüggéseit, pótolják tudásuk hézagait. Százötven egyetemista lesi, várja a leveleket, a táborbeli viszontlátást: többet tudnak-e, jobban hisznek-e már saját magukban? Munkájuk egyre több. Állandóan kutatják, mit tehetnének, többet, jobban.

Elkészültek azok a segédanyagok, amelyekkel a középiskolai tankönyvek tárgyi és módszertani hiányosságait szeretnénk megszüntetni. A Studium Generale egyetemista „oktatói” azt is vállalták, hogy továbbképezik magukat. Történelemből, matematikából stb. előadásokat hallgatnak, amelyeken nemcsak szaktudásukat fejlesztik, hanem a pedagógia bevált módszereivel is megismerkednek.

Servezetileg is kibővült a KISZ VB szakbizottsága. Körülbelül százhusz III—IV. osztályos budapesti diákot segítenek felkészülni az egyetemi tanulmányokra.

A „favorit” középiskolák színvonala alatt álló fővárosi középiskolák kétkézi dolgozóinak gyerekei is ott lesznek az áprilisi előkészítő táborban.

Ennyi a rövid története a Studium Generale születésének, az első sikerének. Észérvek és a továbbképzésre ösztönző érzelmek hatják a bizottságban munkálkodókat. Céljukat a maguk szerény eszközeivel, sok fáradozással — a tanítás-nevelés élményével maguk is gazdagodva — közelítik. A társadalom nagy hajtóenergiájának — a rétegek és foglalkozások hasznos mozgásának — útjából próbálják elgördíteni az akadályokat. Segíteni akarnak — s nem is sikertelenül, hogy a szellemi pályára termettek — bárhová születtek is — mielőbb egyenlő eséllyel vehessék fel a versenyt a jobb helyzetből indulókkal szemben is.

Aktív politizálás

Szolidaritás Chilével

Kollégiumok, ahol...

Hallgatóinknak több mint fele vidéki. Az egyetem igyekszik valamennyiüknek kollégiumi elhelyezést biztosítani. Öt kollégiumunkban kb. 900 hallgató lakik.

Az első évfolyam hallgatói közül minden évben 200—200 főt helyeznek el a Makarenkó és Veres Pálné utcai, valamint a törökbálinti kollégiumban. Az előbbiben 4—6, az utóbbiban 4—6 személyes szobákban. A Veres Pálné utcai kollégiumban tanulószobák, társalgó, tv-szoba, betegszoba és könyvtár áll a hallgatók rendelkezésére. Az itt lakók állandó lakótársai a szakkollégiumi hallgatók. A Makarenkó utcai kollégium lakói az egyetem-nyelvi tanszékevel osztják meg az épületet. Itt is vannak közös helyiségek, közülük a legfontosabb a nagy hagyományokkal rendelkező Pince Klub.

Az első év után valamennyi hallgató a Ráday utcai kollégiumba költözik. Itt már zömmel két-, négy személyes szobákban laknak. Az utolsó költözködére másodévi után kerül sor, akkor már a 400 személyes Kinizsi utcai kollégiumba. A két hétemeletes blokk minden emeletén 29 ember lakik, kétszemélyes szobákban. Valamennyi emelethez külön mosdó, fürdőszoba és konyha tartozik. A kollégiumnak könyvtára, olvasóklubja, két tv-szobája, korszerű tornaterme és klubja van. A kollégiumot a jövőben tovább bővítik.

A kollégiumi életet azonban nemcsak az elhelyezés körülményei határozzák meg. Az egységes szervezeti rendszerben az egyetemi vezetés tölti be az irányítói szerepet. A kollégiumok belső irányítása kettős. Egyrészt választott igazgató és két-három nevelő tanár, másrészt egy általában hatta tagú diákbizottság dolgozik mindennél.

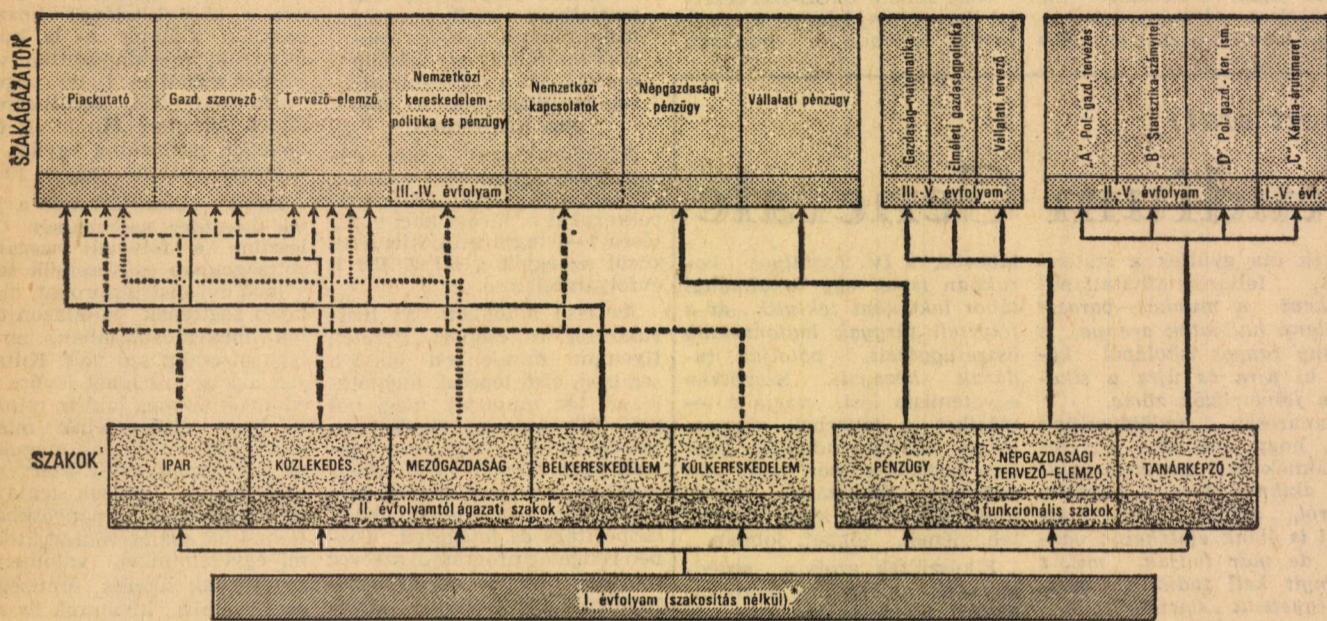
A megalakulásakor a kollégium lakógyűlése választja meg a DB-t, és a nevelő tanárokat.

Minden szervezeti, felvételi és fegyelmi ügyben ez a testület dönt. A szervezet szintje az alapközösségek rendszere, melyeket kollégiumoktól függően, szakok, szobák vagy tanulócsoporthoz szerint szerveznek meg. Feladataik hasonlóak az egyetemi KISZ-alapszervezetekéhez, de munkájukban a kollégiumi és szakmai jelleg domborodik ki.

Köteletlen formájú KISZ-szervezetek, melyeknek munkáját nem a rendezvények száma, hanem minősége jellemzi. Egyben demokratikus fórumok is. Az alapközösségek küldöttjei döntenek azokban az ügyekben, amelyek valamennyi kollégiumi tagot érintik.

Egyetemünk szer

SAZAKOK ÉS SZAKÁGAZATOK A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEMEN

* Kivéve a tanárképző szak „C” szakágazatát, amely az I. évfolyamtól kezdve szakosodva működik.

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Népgazdasági tervező-elemző szak

Tanárképző szak

Pénzügyi szak

IPARI KAR

Ipari szak

Agrár szak

Közlekedési szak

KERESKEDELMI KAR

Belkereskedelmi szak

Külkereskedelmi szak

— Az esti levelező tagozatokon az említett népgazdasági tervező-elemző szak nem indul.

— Az összevonások után a nappali tagozaton a népgazdasági tervező-elemző szak és tanárképző szak 5 éves tanulmányi idejű, a többi szak a nappali tagozaton négy, az esti és levelező tagozaton öt éves tanulmányi idővel jár.

— A szakosítás a nappali tagozaton csak az I. év után, az esti és levelező tagozaton a felvételi vizsga során történik.

Népgazdasági tervező-elemző szak

Ez a szak csak nappali tagozatos hallgatók számára indul és

a képzési ideje öt év.

Az általános közgazdasági ismeretek nyújtása mellett magasabb szintű matematikai és számítástechnikai képzettséget is ad. Tekintve, hogy a szakon sokkal több matematikát oktatnak, mint az egyetemen általában, ezért

a szakra jelentkezés fontos feltétele a matematikatudás megfelelő szintje. A szakon belül III. évtől három szakágazat indul: gazdaságpolitikai, matematikai—gazdasági és vállalati modellező szakágazatok.

A gazdaságpolitikai szakágazaton belül bő lehetőséget kapnak a hallgatók arra is, hogy elméleti problémákkal mélyebben foglalkozzanak, és így a közgazdaságtudomány egyes területeinek specialistáivá váljanak.

Az egyetem elvégzése után elsősorban olyan szervekben helyezkedhetnek el,

amelyek a gazdaság nagy, átfogó (makro-) problémáival foglalkoznak.

A matematikai-gazdasági szakágazaton olyan matematikus közgazdászokat képezünk, akik egyrészt jártasak lesznek a matematikai modellezés elméleti és gyakorlati problémáiban, másrészt magas szinten képesek a számítástechnikai ismereteket alkalmazni. Ennek megfelelően az

e szakágazaton végzetek főleg makroszintű tervezőintézményekben számítógéptudomány és számítástechnikai laboratóriumokban helyezkedhetnek el.

A vállalati modellező szakágazat célja: vállalati ismeretekkel rendelkező, modern matematikai módszerekben jártas közgazdászok képzése, akik ismerik és fel tudják használni a számítástechnika legújabb vívmányait a vállalati adatfeldolgozásban, az optimális döntések előkészítésében.

Közlekedési szak

E szak a közlekedési vállalatok és a közlekedés irányító szervei részére képez közgazdászokat.

A fuvarozás, áru- és személyszállítás növekedése, a fokozottabb gazdaságosságra való törekvés, a közlekedési vállalatokat is arra ösztönzi, hogy minél több szakágazat specialistaikat megfelelő képzettségű közgazdászt vonjanak be a tervező- és irányító munkába. Ezzel is biztosítva, hogy az új mechanizmus szellemének megfelelően minél gazdaságosabban végezhesék termelési tevékenységüket.

Néhány kérdésünkre a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium közlekedéspolitikai főosztályának vezetője adta meg a válaszokat.

— Milyen típusú közgazdászokra van szükségük?

— A közlekedéspolitikai koncepció célja a népgazdaság szállítási szükségleteit kielégítő, korszerű közlekedési rendszer kialakítása, amely tervszerű együttműködésben kapcsolja össze a közlekedés valamennyi ágát, elősegíti közöttük a hatékony forgalomelosztást. A koncepció fő célkitűzései a személy- és áruszállítási igény gazdaságos kielégítése, a szolgáltatások minőségi színvonalának emelésével,

figyelembe véve a honvédelem követelményeit. Ezenkívül fontos feladat a közlekedési ágak közötti munkamegosztás népgazdasági szempontból hatékony javítása, a gazdaságosság növelése, a közlekedés részvételének fokozása az ország fizetési mérlegének javításában, a devizaszerző és devizakímélő tevékenység elősegítésével, valamint a munkaerő-gazdálkodás kérdéseinek megoldása.

— Nagy szükség van a szervező, tervező-elemző szakemberek munkájára, az árpolitikai helyes kialakításában, beruházási, politikai, vagyis az állóeszköz-gazdálkodás fejlesztésében, a mechanizmus-szabályozók módosításában az egyes közlekedési vállalatoknál a gyenge forgalmú állományok megszüntetése, a forgalom köztra terelése érdekében. Ipari kiszolgáló, devizaszerző tevékenységeink miatt szükségünk van ipari, belker, külker szakon végzett közgazdászokra is.

— Milyen fiatal közgazdászok helyzete a közlekedés területén?

— A fiatal közgazdászok általában megtalálják és megállják a helyüket nálunk. Sok lehetőség áll előttünk, hogy különböző módon bebizonyíthassák tehetségüket.

Tanári szak

A Marx Károly Közgazdaságtudomány Egyetem képezi a közgazdasági szakközépiskolák tanárutánpótlását, így nem meglepő, hogy tanárok is végznek egyetemünkön.

Négy ágazatban lehet nálunk képesítést szerezni, a következő párosításban: A: politikai gazdaságtan-tervezés; B: könyvvitel-statisztika; C: kémia—áruismeret; D: politikai gazdaságtan—kereskedelmi ismeretek.

A képzési idő öt év, amit az indokol, hogy szakmai ismereteket is elsajátítanak, és gyakorlaton is részt vesznek.

Az A-, B-, D-szakon a hallgatók második évtől szakosodnak, míg a C-szak már az első évfolyamon önállóan, és elvállalja a többi elsőéves tanulmányaitól. Erre azért van szükség, mivel a kémia

A PÉNZÜGYI KÉRDÉS CÉLJA ÉS RENDSZERE

A pénzügyi szakágazati képzést a népgazdasági igényeknek megfelelően alakítottuk ki. A pénzügyi oktatás rendszerének kialakítása során abból indultunk ki, hogy a termelési eszközök társadalmi tulajdonán alapuló gazdaságban a pénzügyek, a pénzmozgás és kapcsolatok összességét jelentik. A szocialista gazdaságban a pénzügyek körébe tartozik a tőzsgépek, a pénzforgalomhozatala (teremtése), mozgása, leülepedése a népgazdaság különböző területein, a pénzalapok létrehozása és felhasználása, majd a pénznek a forgalomból való kilépése (megszűnése).

A gazdaságirányítás adott rendszeréből következően, a pénzügyek funkciója, a gazdasági élet meghatározott célokra megfelelő szabályozása; a gazdasági folyamatoknak pénzfolyamatokon keresztül történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzések alapján újabb és újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei pénzügyi eszközök, ugyanakkor a gazdálkodó egységek szintjén hozott minden döntés valamely fázisában pénzügyi döntés és pénzügyi konzekvenciákkal jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden területén fellelhető, és a terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makro- vagy mikroökonomiai tevékenység. Nem kell talán külön hangsúlyozni, hogy a két szférára kölcsönös összefüggései nyilvánvalóak, hiszen a makroökonomia szintjén hozott minden döntés, az egyes gazdasági egységek tevékenységét, gazdasági döntéseit befolyásolja, az egyes gazdasági egységek elszigetelt döntései vi-

szont, szándékolt (vagy nem szándékolt) népgazdasági hatásokkal járnak. Ezért fontosnak tartjuk, hogy a pénzügyi szakos hallgató, a pénzügyek egészéről kapjon átfogó képet, a szakágazati képzés viszont adja meg azt a többletet, amit a szakágazat jellege megkövetel.

A minden pénzügyi szakos hallgatónak kötelező pénzügyi tárgyunk összefoglaló neve: Pénzügytan.

Ez tartalmazza:

— A pénzügyrendszer történeti áttekintését, egészen a jelenleg nyugaton funkcionáló aranydevizarendszerig, valamint a tőkés gazdaságban alkalmazott hitel-, költségvetés- és devizapolitikai eszközök rendszerének ismertetését: („Pénzügyek elmélete” — féléves kurzus.)

— A vállalati döntések körét meghatározó pénzügyi szabályozók rendszerének összefoglaló leírását, valamint olyan módszerek ismertetését, amelyek segítik a helyes vállalati jövedelempolitikát, bérpolitika, árpolitika, beruházási politika stb. kialakítását: „Vállalati pénzügyek” — féléves kurzus.)

— A hitel-, a pénz- és devizaforgalom a bankügy elméletének ismertetését, valamint annak összefoglalását, hogy milyen szempontok figyelembevételével célszerű a monetáris politikát kialakítani, és milyen eszközökkel valósítható meg: („Pénzforgalom és hitel” — éves kurzus.)

— Az állami pénzügyek elméletének ismertetését, a költségvetési rendszer leírását, valamint a költségvetési döntések körének és eszközeinek összefoglalását; („Költségvetés gazdaságtana” — féléves kurzus.)

— A gazdaság- és pénzügypolitika célrendszerének kialakítását meghatározó szempontok leírását a célok elérését biztosító hitel-, költségvetés- és devizapolitikai eszközök egymással harmonizáló rendszerének összefoglalását: („Pénz- és pénzügyi politika” — féléves kurzus.)

Ezzel a három évet átfogó tárggyal párhuzamosan kerül előadásra a „Beruházási politika” és a „Pénzügyi jog” című tantárgy.

A pénzügyek makro-, illetve mikrojellegéből következően két szakágazatot hoztunk létre: a pénzügypolitikai szakágazatot, valamint a vállalati pénzügyek szakágazatot.

PÉNZÜGYPOLITIKAI SZAKÁGAZAT

A pénzügypolitikai szakágazaton — a feltételezett jövőbeni munkahely igényeinek megfelelően (PM, MNB stb.) — olyan kiegészítő ismereteket kívánunk nyújtani, amelyek képessé teszik az adott szakágazaton végzett hallgatót arra, hogy a népgazdasági pénzügyi folyamatokat és a mindenkor pénzügyi rendszer határait elemezze, ennek alapján újabb döntések, javaslatok előkészítésére váljék alkalmassá.

Ezek a tárgyak a következők: második nyelv: jövedelempolitika; pénzügyi politika (gyakorlat); beruházási politika (gyakorlat); integráció pénzügyi kérdések; közgazdasági elméletek története (kétéves kurzus); népgazdasági tervezés és irányítás (kétéves kurzus); sztochasztikus módszerek és modellek.

Alternatív tárgyak: „Különböző bankismeret”. „Államháztartás, Biztosítás”.

VÁLLALATI PÉNZÜGYEK SZAKÁGAZAT

A vállalati pénzügyek szakágazaton belül arra törek-

szünk, hogy az itt végzett hallgató a mindenkori szabályozórendszeren belül (ismerve az adott rendszer kiváltani szándékolt hatásait) képes legyen egy meghatározott gazdasági egység és gazdálkodó szerv szempontját szem előtt tartva a gazdasági pozíciót elemezni, döntéseket előkészíteni, és a döntések várható hatásait megbecsülni. Ennek megfelelően az egyetemen oktatott tárgyak közül azokat irtuk elő kötelező anyagként (illetve olyan tárgyak tananyagát dolgoztuk ki), amelyek a vázolt képzési célt leginkább szolgálhatják.

A szakszemináriumra meghirdetett témák, amelyekkel hallgatóink másfél éven keresztül foglalkoznak, mindkét szakágazatunk hallgatói számára lehetőséget adnak az érdeklődési körnek megfelelő választásra. Ennek érdekében felsorolunk néhány témát:

- Devizapolitikánk kérdései,
- A hitelpolitika és hitelrendszer fő kérdései.
- Beruházási politikánk időszéri kérdései.
- Társadalmi közös fogyasztás hatékonysága.
- Vállalati pénzügyi döntések és információrendszerek.
- A vállalatfejlesztés pénzügyi forrásai és azok orientáló hatása a vállalati döntésekre.
- A vállalati jövedelempolitika, stb.

A képzésnek megfelelően, a pénzügyi szakon végzetek elhelyezkedhetnek a pénzügyi apparátuson belül (Pénzügyminisztérium, Magyar Nemzeti Bank, Állami Fejlesztési Bank stb.), illetve a tanácsok és vállalatok közgazdasági, pénzügyi, beruházási stb. osztályain.

vezeti felépítése

A közgazdászok szerepe az iparvállalatoknál

Egyetemünk iparszakán

— az oktatás szakosításának további lépcsőjében — a III. évfolyamtól kezdve az iparvállalati gyakorlat igényeinek megfelelően a hallgatók a tervező, szervező, piackutató szakágazatokon készülnek fel jövőendő vállalati munkájukra. A vállalati közgazdasági munkában ez a szakosodás nem jelent azonban merev elhatárolást, mivel a vállalati közgazdászoknak, ha bármely specializált szakterületen eredményesen akar dolgozni, a vállalat működésének egészéről gazdasági áttekintéssel kell rendelkeznie. Ezzel a szakágazati oktatás is számot vet: az intenzív szakágazati képzés mellett a hallgatóknak más szakterületek gazdasági kérdéseivel is meg kell ismerkedniük.

A tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeket és egyéb tényezőket elemezve meg kell állapítani, hogy miből mennyit, milyen áron, milyen időszakra stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat minél nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen intézkedésekkel kell növelni a munka termelékenységét, csökkenteni az önköltséget, milyen munkaerőre lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A tervezés központja

a vállalatoknál a terv- és üzemgazdasági osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja —, a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggazdálkodási, munkaügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikusan műszaki osztályokon, mint a műszaki fejlesztés, beruházás is, szükség van a tervező közgazdászra, akiknek feladata az új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervszámítások, elemzések elkészítése, a műszaki célkitűzések gazdasági ellenőrzése.

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezeteink bonyolultsága, egyre magasabb technikai felszereltségük egyre nagyobb fokú szervezethez vezet.

A szervezőmunka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik: a munkaadóktól a vezérigazgató asztaláig. Központja az üzemszervezési osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bíz meg szervezési feladatok megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részlegek irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így például a termelésirányítási, programosztályokon, ahol a fő probléma a gyártás tervezése, betartásuk szervezése, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás ésszerű megszervezése, valamint a vállalat jövedelmezőségét és a dolgozók érdekeit optimálisan szolgáló anyagi érdekeltségi (bérezési, részesedési) rendszer érvényesítése. Ugyancsak gazdasági szervezői képességre van szükség az anyag-

gazdálkodási, értékesítési, számviteli stb. osztályokon, illetve egyes részlegeiben, azok irányításában, munkájuk belső megszervezésében, az érdelemi munkakörök egy részének ellátásában.

A reform kapcsán

az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősen megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatni, a vevőket megkeresnie, a vevők megszerzése és megtartása érdekében korszerű propaganda, tanácsadó, szerviz stb. funkciókat megszerveznie és fenntartani.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat illetően igen nagy. Az iparszakon a képzés célja a tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azok gyakorlati felhasználása, célszerű alkalmazására való felkészülés. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó szakaszában a gyakorlati jellegű foglalkozások.

Figyelmeztetni kell azonban arra, hogy az egyetemi képzés ilyen módszere mellett az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogyan a végzős mérnökhallgató, vagy bármely más diplomás sem az.

Semmilyen oktatási intézmény nem vállalkozhat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat stb. képezzen ki, akik a vállalati adottságok szerűen skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak közvetlenül, további tanulás nélkül meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja, az, hogy olyan közgazdászokat képezzen ki, akik tudományosan és gyakorlati ismereteket képesek bármely iparvállalatnál — az iparvállalat adottságait felismerve — alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani. Alkotókészség, önálló közgazdasági gondolkodás, az iparvállalati gyakorlatban adódó gazdasági problémák felismerésének készsége olyan követelmények, amelyeket nemcsak az egyetem, de az iparvállalat is joggal támaszt a fiatal közgazdász szemében...

Az agrárközgazdászok szakon jóváhagyott terveink szerint — eltérően a többi ágazati szaktól — nem három, hanem csak két szakágazat van: a piaci (marketing) és a tervező-elemző. Ezt az eltérést mindenképp indokolja, hogy a Gödöllői Agrárudományi Egyetem általános mezőgazdasági mérnöki karán az 1969/70. évben külön szakon üzemszervező mérnökök kiképzése kezdődött meg. Ha tehát az agrárközgazdászok szakon is elindíthatnánk a szervezői szakágazatot, akkor a két egyetem képzési rendszerében óhatatlanul átfedés alakulna ki, amire nincs szükség.

A bevezetőben említett két szakágazat tanterve tulajdonképpen két dologban különbözik egymástól; egyrészt a közgazdasági, szakágazati tantárgyak arányában, másrészt a képzési iránynak megfelelően mások a szakágazati módszertani tantárgyak. Ezentúl a piaci szakágazaton nagyobb a szerepe a külföldi nyelveknek. Örülünk, azonban, ha a fakultatív lehetőségeket kihasználva, a tervező-elemző sza-

Külkereskedelmi szak

Külkereskedelmünk gyors ütemű növekedésénél és a népgazdaság súlyánál fogva egyre nagyobb jelentősége van a magas képesítésű külkereskedelmi szakemberek képzésének. 1952 óta van külkereskedelmi szakképzés egyetemünkön. A külkereskedelmi jelenlegi vezető testülete erről az egyetemről került ki. Milyen ismeretek szükségesek ahhoz, hogy egy gazdasági szakember a külkereskedelmi területén eredményes és hasznos munkát végezhesen.

A külkereskedelmi az egyetemről részben makroökonómiai felkészültséggel, részben mikroökonómiai területen dolgozni tudókat egyaránt vár. Elsősorban alapos ideológiai felkészültséggel kell rendelkezni a külkereskedelmi szakembernek ahhoz, hogy politikailag szilárdan álljon a lábán, képes legyen jól tájékozódni a nemzetközi, gazdasági és politikai összefüggések között. Ismernie kell az ország gazdasági, ipari struktúráját és ahhoz kapcsolódva részt venni a külkereskedelmi politikában, és képesnek kell lenni idegen nyelven tárgyalni. Ez a terület elméletileg nagyon jó felkészültséggel, nyelvtudással rendelkező és jó gyakorlati érzékű embereket igényel.

Ennek megfelelően igyekezett a külkereskedelmi szak a képzést kialakítani, és az eltelt két évtized folyamán állandóan fejleszteni. Jelenleg négy szakág működik a külkereskedelmi szakon:

1. Kereskedelempolitikai és pénzügyi szakágazat, amely elsősorban a makroökonómiai, részben elmélet, elvi munka-terület iránt érdeklődő hallgatókat kívánja képezni.
2. Piackutató szakágazat, amely részben a központi szervek, kereskedelmi kamara, s részben vállalatok számára képez széles látókörű, de ugyanakkor a vállalati piackutatási területéhez jól értő szakembereket.
3. Tervező-elemző szakágazat, amely elsősorban a külkereskedelmi vállalatok üzleti életét majdan lebonyolító embereket igyekszik specializáltan képezni.
4. Nemzetközi kapcsolatok szakágazat, amely a gazdasági diplomácia számára igyekszik szakembereket képezni.

Ezeket túlmenően általában a külkereskedelmi szakterületről kerülnek ki a nemzetközi gazdasági kérdésekkel foglalkozó újságírók, rádió-, tévészakemberek.

Az itt felsorolt szakmai igényeknek és szakágnak megfelelően a szakon négy bázis-tantárgy van:

1. Külkereskedelmi gazdaságtan;
2. Nemzetközi pénzügyek;
3. Külkereskedelmitechnika és szervezése;
4. Külkereskedelmi piacpolitika.

Ezek mellett még mind a négy szakágazatnak megvan a specializált tananyagai is. Felhívjuk a figyelmet itt a nyelvtanulás különös jelentőségére. Hogy milyen nyelvet válassz a hallgató, azt maga dönti el a külkereskedelmi szaktárca egyetemünkkel közötti igényeinek megfelelően.

A jó nyelvtanulás itt része az szakmai felkészültségnek, egy olyan eszköze a külkereskedelmi szakembernek, amely nélkül szakmai munkáját tisztességgel elvégezni nem tudhatja.

A külkereskedelmi szakra történő szakosítás az első évfolyam befejezése után történik, majd a III. évtől specializálódnak a hallgatók a négy szakágazatra.

A belkereskedelmi szak

A belkereskedelmi szakon mindhárom szakágazat, tehát a piackutató és a tervező-elemző beindul. A kereskedelmi szakos hallgatók számára valamennyi szakágazatban követelmény a rendkívül rugalmas, piacközpontú kereskedelmi szemlélet kialakítása.

Természetes, hogy a kereskedelem területén a hatványozottabban funkcionáló piaci kapcsolatok lényegesen rugalmasabb, a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jobban ismerő operatív közgazdászokat igényelnek. Így volt ez régen is, és fokozottan áll e követelmény napjainkban. Egyébként érdekes megemlíteni, hogy a belkereskedelmi tanszék dolgozói részéről már mintegy évtizeddel ezelőtt, a marketing-tevékenység egyes elemeivel foglalkozó piacközpontú publikációk sora jelent meg.

A piackutató szakágazat szakmai képzését elősegítő

külföldi szakirodalom tanulmányozásának szükségessége érdekében, s szakágazatra történő felvétel esetén tekintettel vagyunk a nyelvi felkészültségre is.

A szervező szakágazat területén továbbtanuló hallgatók is számos sajátos problémával találkozhatnak. A kereskedelmi munka megszervezése során figyelemmel kell lennünk e munka sajátosságaira. Egyéb népgazdasági ágazatokban a vállalatok által irányított egységeknek a száma lényegesen kisebb, mint a belkereskedelemben. A sok kis egység irányítása nagyon bonyolult szervezési munkát kíván. A termelő ágazatokban a munka viszonylag egyenletes, ezzel szemben a kereskedelemben a vevők jelentkezését nem lehet beprogramozni ugyanúgy, mint az ipari üzemek termelését. Nagyon az időbeli ingadozások, egy évben, egy héten, sőt egy napon belül is. A szervező tevékenység egyik fontos feladata, ezen ingadozásokhoz alkalmazkodó munkabeosztás kidolgozása. A kereskedelem területén lényeges változások mentek végbe, az egyes alkalmazott üzemtípusok vonatkozásában is. Megjelent az önkiszolgálás, az automata kereskedelem, a csomagküldő kereskedelem, új típusú nagyüzemek létesülnek. A korszerű megoldások körültekintőbb szervező munkát és tudományos vizsgálatokat követelnek. Ezekben a vizsgálatokban az eddigiekben is részt vettek hallgatóink, és e gyakorlatot továbbra is folytatni szándékozunk. E szakágazatra kerülő hallgatóink gyakorlati feladatokat tömegével fognak találni. Jelenleg például több hallgatónk foglalkozik a kereskedelmi vállalatok beszőmechanizmusának korszerűsítésével.

A tervező-szervező szakágazat hallgatóinál elsősorban a tervezőkészség kifejlesztésére törekszünk. Tanszékünk évek óta foglalkozik olyan feladatok kidolgozásával, amelyek hallgatóinkat a kereskedelmi vállalatok gyakorlati tervezési problémáival ismeretlik meg és azokat meghatározott feltételek között valószínű döntések, tervek és prognózisok kidolgozásában begyakorolják. A közelmúltban és a jelenlegi elhelyezkedés során is egy végzős belkereskedelmi hallgatóra 2-3 felajánlott állás jut.

Huszár István, a minisztertanács elnökhelyettese a kollégisták körében

Agrárközgazdászok képzése

kon is minél többen tanulnának a kötelezőn túl is nyelvet. Gyakorló agrárközgazdászaink körében ugyanis megjelent a nyelvismeret, pedig egyre nagyobb szükségük van a külföldi szakirodalom figyelemmel kísérésére.

A szakágazati oktatás iránya szerint a hallgatók egy része a beszerzés és értékesítés, a másik része pedig a termelés kérdéseiben lesz inkább járatos. Valamennyi hallgatónk erősebb képességet kap a mezőgazdaságra, mint a vele kapcsolatban álló ipari és kereskedelmi ágazatokra vonatkozó közgazdasági kérdésekben. Agrárközgazdász hallgatóink iránt rendkívül nagy az igény.

Bátran mondhatjuk, hogy e tekintetben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakori, hogy ipari szakterületről komoly gyakorlati tapasztalattal rendelkező közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba. Az agrárközgazdászok hiánya élesebben

mutatkozik az új gazdasági rendszer bevezetése óta, ugyanis az új mechanizmus sok mezőgazdasági vállalatnál és államigazgatási intézményben is arra a felismerésre vezetett, hogy a mezőgazdaság irányítását agrárközgazdászok nélkül megvalósítani nem lehet.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének fő területe az agrárkomplexum termelési és forgalmi szférájában jelölhető meg. (Vagyis a mezőgazdasági termékek — és mezőgazdasági gépek — termelésében, feldolgozásában, elosztásában és forgalmazásában részt vevő termelőegységeknél.)

Ma már azonban nálunk is utat tör az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelőszerveket előállító és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat. Az agrárkomplexumban, ez idő szerint, még nagyon kevés az agrárközgazdász, még a termelőszervezetekben is

épp csak hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult ez a folyamat, és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy ütőképes üzemgazdasági csoportokat hozzanak létre.

Ez ideig hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Még kevésbé a járási, a vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárközgazdászok alkalmazásának területe tovább bővül. Elsősorban itt is a népgazdaság és a termelőszervezetek gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, s egészen új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának a termelőszervezetek szövetségéi.

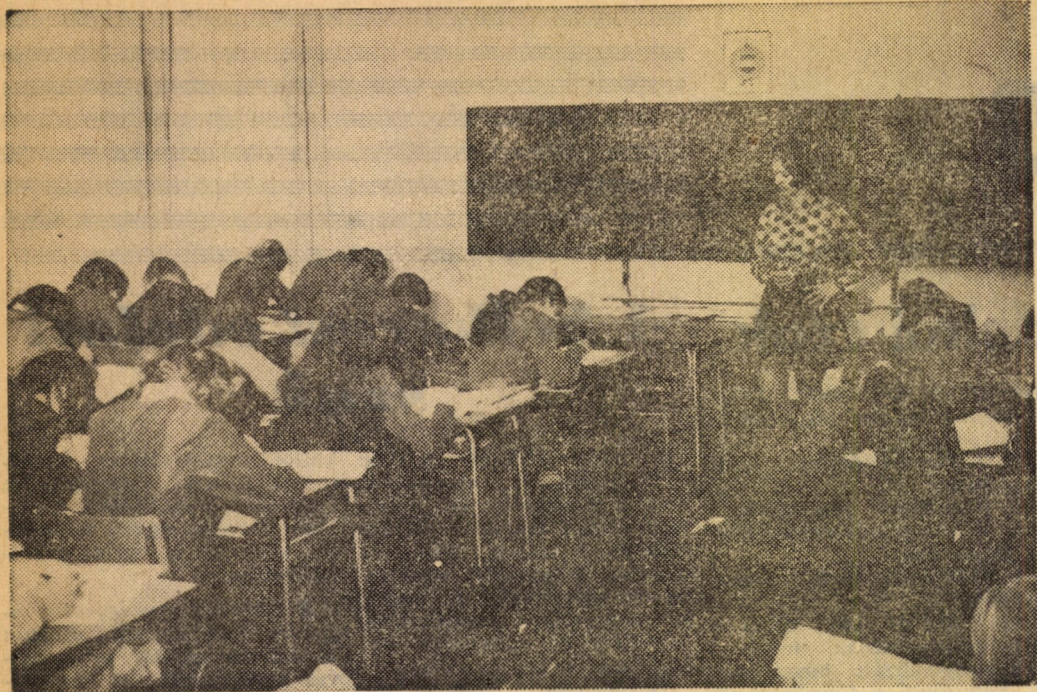
Összintén kell szólni arról is, hogy az alkalmazási területek

széles köre ellenére szakunk iránt a továbbtanulásban nincs kellő érdeklődés.

Ez is közrejátszott abban, hogy az 1963-64-es tanév után csökkentették a szakra felvett hallgatók létszámát, nem akarván a szakot olyanokkal felújítani, akik nem oda jelentkeztek. Nyilván itt is több ok forog fenn, amelyek elemzésére most nem térhetünk ki.

Nem hallgathatunk azonban arról, hogy ellentétben a szak iránti érdeklődéssel, nálunk ma a közgazdászok közül ők keresnek legjobban. A vidéki munkahelyek, elsősorban a mezőgazdasági vállalatok igyekeznek megfelelően felkészíteni hallgatóink fogadására, munkába állításukkal egyidejűleg rendszerint a lakásprobléma megoldásáról is gondoskodnak.

Végzett hallgatóink javarésze 2-3 év múltán elérjék a vidéki viszonylatban a vezető beosztást is. Keresetük is eszerint alakul. Ezért természetesen szakmailag megalapozott, kezdeményező munkát várnak tőlük. Ha ebben jól helytállnak — ahogy ez többségük esetében történt — egyetemünk nevének szereznek elismerést.

Tanárszaksos hallgatók gyakorlati tanítása

Kis közösségek, nagy célokkal

Rajk László Szakkollégium

Egyetemünk egyik legfiatalabb intézménye: öt évvel ezelőtt alakult. Célja, hogy egészséges, aktív közösségekbe fogja össze azokat, akik még egyre magasabb színvonalú, egyre nagyobb követelményeket támasztó egyetemi munka mellett is tudnak és akarnak többletfeladatokat vállalni és megoldani.

Programunk rendkívül sokoldalú. Legfontosabb feladat, hogy az egyetemi követelmények mind teljesebb kielégítése mellett, öntevékenységgel, a közösség erejének felhasználásával, s nem utolsósorban egyetemi oktatóink segítségével magas fokú szakmai műveltséget szerezzünk, mintegy kezdeti tudományos tevékenységet folytassunk.

A szakkollégium munkájába az első év végén lehet bekapcsolódni: kezdetben bevezető jellegű szemináriumokon vesznek részt a hallgatók, természetesen ki-ki érdeklődési körének megfelelően.

Az itt kapott orientáció hatékonyan segítheti elő, hogy később önállóan dolgozzunk fel egy-egy meghatározott témát, a tudományos diákkörök keretében. Ehhez természetesen megkapjuk a megfelelő szakmai támogatást.

Tevékenységünk egy másik oldala a gazdasági, politikai és

kulturális kérdésekben való biztosabb eligazodásunk, műveltségünk fokozása. Ilyen célal rendszeresen tartunk vitákat, beszélgetéseket, előadásokat a legkülönbözőbb kérdésekről. Ezek egy részére az illető szakterület legkiemelkedőbb képviselőit is meghívjuk: rendezvényeinken politikusok, írók, művészek, a tudományos és gyakorlati élet kiemelkedő személyiségei vettek és vesznek részt. Lényeges hangsúlyozni, hogy rendezvényeinken az ismeretek szélesítésén kívül igen fontos nálunk az aktív gondolkodás, a vitakészség fejlesztése.

Létünk, munkánk döntő eleme a közösség erejére való támaszkodás. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy olyan közösséget kövessünk ki, ahol mindenki saját személyes ügyének tekintje a közös sikert, s ugyanakkor az együttműködés, az aktív együttműködés mindenkit személy szerint is előrevizs.

E cél az állandó együttélés, együtt munkálkodás mellett kirándulások, klubdelutánok, közös kulturális megmozdulások hivatottak elősegíteni.

Végezetül néhány adat, illetve tény.

A szakkollégiumnak jelenleg 82 tagja van, akik az első

év végén történt önkéntes jelentkezés és felvételi beszélgetések útján kerültek be. A felvételi való döntés teljes egészében a szakkollégium tagságának jogkörébe tartozik.

A felvételi a megfelelő (évfolyamátalag fellelti) tanulmányi eredmény és pozitív közérdekű cselekvések vállalása mellett fontos szempontnak tartjuk, hogy tagjaink közé kerüljenek a munkánk iránt érdeklődő, tehetséges munkáparaszt származású fiatalok.

A szakkollégiumnak budapesti és vidéki hallgatók is tagjai lehetnek. Az utóbbiak együtt laknak a Veres Pálné utcai kollégiumban és számbelileg túlsúlyban vannak a budapesti hallgatókkal szemben.

A szakkollégium — más egyetemi kollégiumokhoz hasonlóan — a legszélesebb körű önkormányzat alapján működik.

Egyik önképzési fórum: TDK

SZÁMODRA MOST még ismeretlen fogalom a TDK. E három betű két szó rövidítése. Tudományos diákkör. Ha középszintű életéből vett példával kellene megközelítenünk a TDK jelentését, akkor különböző szakköröket (történelem, matematika stb.) tudnánk említeni. A TDK is önképzési fórum olyan egyetemi hallgatók számára, akik valamilyen témakörben önálló tudományos dolgozatot produkálnak. A TDK-munka nagyon hasznos eszköze az érett, önálló gondolkodású fiatalok nevelésének, formálásának.

A témaválasztás kötetlen, egyetemünk jellegéből adódóan a szociológiától kezdődően a lineáris programozással bezárólag a tudomány és a hétköznapi közgazdasági gyakorlat megannyi érdekes problémáját lehet feloldozni. Az egyes tanszékek minden tanév elején meghirdetnek bizonyos ajánlott TDK-témákat, de ezektől a hallgatók témaválasztása egyéni érdeklődésüknek megfelelően eltérhet.

Hogyan is készül egy TDK-dolgozat?

A pályázat készítőjét már korábban is foglalkoztatta egy érdekes probléma. Elkezdte olvasgatni az idevágó irodalmat, egyre több ötlete támad. Felmerül a gondolat: lehetséges ebből a témából TDK-dolgozatot írni. Megkezdődik az irodalom összegyűjtése és feldolgozása, statisztikák elemzése, a különböző

kutatási módszerek alkalmazásának végigfuttatása. Közben a dolgozat tanszéki konzulense (rendszerint egyetemünk valamelyik oktatója), figyelemmel kíséri a pályamunka sorsát, tanácsokat ad, észrevételeket tesz. A sokszori csiszogatás hosszú óráinak végtérmeke: egy 30-40 gépelt oldalas önálló dolgozat.

MINDEN ÉV márciusában van egyetemünkön TDK-ülésszak, amikor különböző szekciókban (matematika, nyelv, filozófia, szociológia, statisztika stb.) kerülnek előadásra az elbíralt dolgozatok közül a legjobbak. A szekciókénti első három helyezett munka a lehetőséghez mérten anyagi jutalmazásban is részesül. Egyetemünk legjobb dolgozatai sikerrel szerepelnek az országos tudományos diákköri konferencián és a különböző nemzetközi TDK-ülésszakokon (Pozsony, Várna, Katowice).

Természetesen, nem minden dolgozat egyetlen szerző produktuma, egyes témák sokszor elkerülhetetlenül tejszik, hogy kollektíva, úgynevezett „team” készítse a tanulmányt.

A TDK-munkát egyetemi szinten oktatókból és hallgatókból álló TDK-tanács irányítja és fogja össze.

A TDK-mozgalom jelentősége abban áll, hogy lehetővé teszi egyes speciális téma átfogó és részletes megismerését, az alkotó gondolkodásra nevelés segítségét.

Az, hogy hallgatóink az I. évfolyam befejezése után szakosodnak, és a II. évfolyam végén — szakon belül — szakágazatot választanak, képzéskorszerűsítésünknek abból az alapvető céljából következik, hogy a népgazdaság tényleges igényeinek minél jobban megfelelő képzettségű és készségű közgazdászokat bocsásson ki egyetemünk. Ez a hallgatók egyéni érdeke is.

A II. félév nagy feladata a szakosítás. Ezt persze arra hivatott bizottság végzi, amelyben az elsőéveseket saját KISZ-vezetőik képviselik, lehetőleg minden egyes emberéről, minél jobban informálódva. Az előkészítés során azonban még ránk, idősebbekre is szükség van.

A szakok KISZ-vezetői tájékoztató megbeszéléseket

MODERN ISMERETEK:

Számítástechnika

A kormány által 1971-ben elfogadott számítástechnikai központi fejlesztési program a számítástechnikai eszközök elterjesztésének — gyártásának és alkalmazásának — jelentős mértékű meggyorsítását írja elő.

A program alapján az üzembe állításra kerülő elektronikus számológépek túlnyomó többsége vállalatoknál fog üzemelni, és gazdasági feladatokat fog megoldani, hiszen az elektronikus számológépek egyik legtipikusabb és egyben legszélesebb alkalmazási lehetőségét éppen a gazdasági alkalmazások képezik. A IV. ötéves terv végére az 1971. évi 161 darabról, közel 500 darabra emelkedik hazánkban üzemelő elektromos számológépek száma.

Mindez azt jelenti, hogy az elkövetkező években ugrásszerűen megnövekszik a népgazdaság igénye a számítástechnikához értő közgazdászok iránt.

Ez az igény elsősorban nem az üzemeltetésre vonatkozóan lép fel (tehát nem olyan embereket kíván, akik alkalmassak arra, hogy működtessék az elektronikus számológépet), hanem a felhasználókra vonatkozóan. Olyan szakembereket igényel, tehát, akik értelmes feladatokat tudnak adni gépeknek, illetve a gépeket működtető programozóknak és matematikusoknak.

Ha az elmondottakhoz hozzátesszük, hogy napjainkban is ezekből a szakemberekből van a legkevesebb (illetve, hogy már napjainkban is „hiánycikknak” számítanak a jól képzett felhasználók), akkor még inkább érzékeli tudjuk a népgazdaság ilyen irányú elvárásának súlyát.

Mindezek felismerése tette szükségessé, hogy magyarországi felsőoktatási intézetekben — így a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen is — a korábbinál átfogóbb és mélyrehatóbb számítástechnikai képzés induljon.

A felhasználói ismereteket nyújtó, átfogó számítástechni-

kai képzés az 1971-72-es tanulmányi évben indult meg.

A képzés tulajdonképpen két, szervesen egymásra épülő részből áll. Az első rész az alapképzés, amelyben minden hallgató részesül.

Tematikailag három tárgyból áll: Bevezetés a számítástechnikába, FORTRAN, az informatika alapjai.

A bevezető során a hallgatók megismerkednek az elektronikus számológépek felépítésével, működési elvével, a programozás alapjaival. A gyakorlatokon az algoritmikus gondolkodásmód alapjait sajátítják el.

A FORTRAN-programozási nyelv tanulásakor még módjuk nyílik a hallgatóknak arra, hogy a saját készítésű programjaikat kipróbálhassák elektronikus számológépen.

A jobb felkészülésű diákok saját feladatokat is gépre vihetnek.

Az informatika alapjai című tárgy előadásain az elektronikus számítógép és a gazdaság

kapcsolatával ismerkedhetnek meg.

Az egyetemi számítástechnikai képzés második szakasza a speciális képzés. Ebben már csak a népgazdasági tervező-csoportok és a gazdasági szervező szakágazatra járó hallgatók részesülnek.

A képzés során a hallgatók olyan további ismeretekre tesznek szert, amelyek biztosítják számukra, hogy a népgazdasági, illetve vállalati problémák elektronikus számológépes megoldásában — közgazdasági ismereteikre is támaszkodva — hatékonyan részt tudjanak venni.

A fentiekben vázolt képzési rend négy éve kezdődött. Az elmúlt négy év alatt a képzést irányító számítástechnikai tanszék különös gondot fordított arra, hogy az új tárgyak bevezetése során fellépő problémákat megoldja. Ily módon minden új évfolyam kiforrótabb tananyagot kap, s ez nagyban hozzájárul a képzés hatékonyságának a növeléséhez.

Ahol mindent elintéznek

Kevés olyan hallgató van, aki az egyetemi éveit alatt valamilyen formában ne foglalkozott volna az érdeklődésű bizottsághoz. Sok üres zseb telt meg 1966 óta, amikor az általános kar megalapította az immár nagy múltú Éb-t, azaz a céllal, hogy a gyengébb anyagi helyzetű hallgatók pénzt tudjanak keresni. Ez később még kibővült az alberlet-szerzéssel.

Miben tud most a hallgatók segítségére lenni az Éb? — kérdeztem a bizottság vezetőjétől.

— Az Éb-nek jelenleg három profilja van, munkaalkalmak, tanítványok és alberlet szerzése. A munkaalkalmak igen változatosak. Alkalmi munkát és félállást (heti 16-18 óra) is tudunk szerezni. Jelenleg a konzervgyárban, a postánál, a hétvégeken a fiúknak a Fűszer Csemege Vállalatnál (9 Ft/6) van lehetőség a munkára, hogy csak néhányat említsék.

— Melyik munkalehetőség vonzza legjobban a hallgatókat?

— Slágermunka a konzervgyárnál van és a jegyszedés a Népstadionban.

— Félállást hányan vállalnak el?

— Jelenleg sokkal több a munkahely, mint ahányan jelentkeznek. Van rá lehetőség, hogy heti 16-18 órában közgazdasági jellegű munkát szerezzünk. Felvettük a kapcsolatot az illetékes vállalatokkal, a minisztériumokon keresztül. Sok vállalat jelezte, hogy tudnak foglalkoztatni 1-2 főt ilyen jellegű munkakörben. A hallgatókon múlik most, hogy élnek-e a lehetőségekkel.

— Van-e valami újabb munkalehetőség?

— Van, ez főleg a lányokat érinti. Egyetemi hallgatók gyerekefelügyeletét vállalnak. A tanszéknel is érdeklődünk „munkaügyben”. A nyelv-

vi tanszéken, akik tudnak oroszul, azok kaphatnak fordítást, vagy tolmácsolhatnak. Ha már a jelentkezés szóba került, szeretnénk, ha a hallgatók komolyan vennék ezt, hogy jelentkeztek valamilyen munkára. Előfordul, sajnos, nem is ritkán, hogy nem mennek el dolgozni, akik előzetesen már jelentkeztek. Kérjük a hallgatókat, hogy nagyobb felelősséget tanúsítsanak e téren, mert egyrészt saját társaik elől foglalják el a helyet, másrészt az éb híret rontják, és legközelebb már nem hozzánk fogunk fordulni munkaalkalmakkal az érintett vállalatok.

A vállalatok egyébként gyakran kérnek egészségügyi könyvet, ezért nem árt, ha kiváltják azok, akik sokat járnak dolgozni.

— Bár a nyár régen elmúlt és soká lesz, mit tudsz mondani a nyári munkalehetőségekről?

— 1200 állást ajánlottak fel a legkülönbözőbb vállalatok. Majdnem mindegyikre akadt jelentkező. Legnépszerűbb munkahelyek a Csemege Vállalat Balatoni Áruházai voltak, de sokan dolgoztak felhasználóként a Pannónia Vállalatnál, kabinosként a budapesti strandokon. Voltak, akik az Express-irodában dolgoztak és a Siotur kempingjeiben. Néha-néha kocsikísérőként dolgoztak a konzervgyárban, ahol nem is fizettek rosszul. Nyáron is hasonló munkalehetőségek közül válogathatnak majd a hallgatók.

— Tanítványok dolgában, hogy álltok?

— Itt valóban helyénvaló az a mondás, hogy sok az eszükimő és kevés a foka. A kevés „foka” azonban a legkülönbözőbb korosztályokból tevődik össze. Legutóbb egy 60 éves bácsika jött el hozzánk, hogy angolt és oroszot szeretne tanulni. Természetesen azonnal akadt „tanítója”.

A szak- és szakágazatválasztásról

tartanak szakokról, hogy orientálják az elsőéveseket, felhívják a figyelmüket a közhiedelmek tévedéseire, az egyes szakok feladataira és vonzerejére.

Ez fontos, mert sok szakot nemigen ismernek, másira pedig többszörös a túljelentkezés. Pedig felesleges ez a feszültség. Hiszen egyetemünknek nincs olyan szakja, amely komoly perspektívákkal, szép és érdekes feladatokkal, izgalmas, feltáratlan kérdésekkel ne kecsegtetne.

Az alapszervezetek közvetlenül is beleszóllhatnak a szakosításba úgy, hogy

minden tagjukról jellemzést, javaslatot adnak.

Persze, jó lenne, ha a középiskolás KISZ-jellemzésekre is támaszkodnának: akár úgy, hogy tartalmukra is építünk, akár úgy, hogy mindenki ismeri már az ilyen véleményezések módszereit, lég.örét, és hozzácsokott az őszinteséghez.

A szakválasztáskor arra a kérdésre kell keresni a választ

a szak megválasztása arra jelent feleletet, hogy ki-ki milyen követelményrendszerben tudja majd a legnagyobb teljesítményt nyújtani, vagyis a maga adottságait a legjobban

kibontakoztatni és érvényesíteni.

A szakágazat választásakor pedig e feleletet még konkrétábbá, árnyaltabbá válik.

Itt az első két évben használnak ki mindent a hallgatók a tájékozódás érdekében.

Szervezenek a csoportok beszélgetéseket, kirándulások alkalmával nézzenek meg egy-egy vállalatot, termelőszövetkezetet, érdeklődjenek tevékenységeik iránt. Reálisan értékeljék saját felkészültségüket, s így válasszanak szakot.

Ha a szakosításban részt vevő tanárok, — akiknek feladatairól ezúttal szándékkal nem sok szót ejtünk — és a diákok teendőiket egyaránt legjobban igyekeztünk szerint, s következetesen végzik, akkor munkánk eredményes lesz.

Abol szórakozni, kulturálódni lehet

Az ismerkedés félszeg ünneppaljának után mindenki rá találhat az egyetem hétköznap is művelődést, szórakozást, pihenést nyújtó kulturális berkeire. Ezeket a lehetőségeket a kultúrális bizottság klubjaival, művészeti csoportjaival, szervező tevékenységével.

Minden értőt, és érdeklődőt szeretettel vár az egyetemi népi táncsoport és zenekar.

A kétszeres kiváló együttes (zenekar, tánckar) gyakran ad műsort a Fővárosi Művelődési Házban, a folklorcentrumban, vidéki kulturális házakban és közismertek külföldi vendégszereplései. Legfiatalabb művészeti csoportunk a

Képzőművész kör

Műveik számos kiállításon szerepeltek már — sikerrel. A művészeti alkotások — portrék, illusztrációk, csendéletek stb. — mellett ők készítik az egyetemi rendezvények hirdetőit, plakátjait is, s ezeket kifejező új formákkal kísérelgeteznek.

Aki pedig másfajta tehetséget (és kedvet) érez magában, az tevékenykedhet a rendezőgárdában, amelyik minden egyetemi megmozdulás „gazdája”, vagy a közönségszervezésen, ahol a fővárosi mozis, színházak, kultúr-otthonok műsoraira szóló jegyigényeket elégíthetik ki az egyetem hallgatói és dolgozói.

A háromszoros

Kiváló egyetemi klub

nemcsak szórakozást, kikapcsolódási lehetőségeket teremt, de figyelemmel kíséri a politikai, gazdasági, kulturális eseményeket, mindig aktuális programmal jelentkezik: vitát szervez, vendégeket hív, műsort rendez. A hétvégén szórakozni vágyókat tánczene várja szombaton a klubban. Aki viszont a komolyzenét kedveli inkább, az színdarabok, előadások, koncertek, és ad önálló műsoros esteket is.

És az, aki nem talál sem aktív, sem passzív — neki való — elfoglaltságot a felsorolt kulturális programok közt — az találjon ki valami újat, és próbálja megvalósítani. Mi segítünk.

Jól sikerült régi alkotásoktól a premier előtti filmkig terjed a filmklub egy-egy sorozata.

A jeletosebb filmek után pedig, mindig vitára vár a klub.

Énekkarunk

gazdag műsorral készül a fesztiválokra, rádiófelvételre, előadásokra. Az Orvostudományi Egyetem kórusával közösen megrendezett hangversenyen, a közgazdász művészeti napok keretében léptek fel egyetemünkön.

Irodalmi színpad

nem sokat jár külföldön, igaz, de sikerrel vesz részt mindig az irodalmi színpadok fesztiválján, az egyetemi rendezvényeken, és ad önálló műsoros esteket is.

És az, aki nem talál sem aktív, sem passzív — neki való — elfoglaltságot a felsorolt kulturális programok közt — az találjon ki valami újat, és próbálja megvalósítani. Mi segítünk.

Egyetemi sportélet

Egy egyetemi ismertetésből nem hiányozhat az egyetem sportélete sem. Egyetemünkön 7 sportágban folyik szakosztályban sporttevékenység. Ezenkívül minden évben megrendezzük a házi bajnokságunkat, az úgynevezett tömegsportversenyeket. Az ifjúság különböző sporttevékenységéről, a szakosztályok helyzetéről, feladatairól kértünk tájékoztatást Molnár Sándortól, a testnevelési tanszék vezetőjétől, a sportklub ügyvezető elnökétől.

— Az elmúlt évre is az volt a jellemző, hogy szakosztályaink komoly elhatározással kezdtek a felkészülést, és a többsége végig tudta tartani a szintet. Csapatunk többsége ugyanabban az osztályban szerepel idén, mint tavaly. Kiemelkedő teljesítményt nyújtottak az NB I-es röplabdások, az előkelő 5. hely megszerzésével.

TERMÉSZETJÁRÁS

A szakosztály legnagyobb rendezvénye már évek óta a sítábor. 1974-ben Bánkúton rendezték meg 13 hallgató részvételével. A tábor jól sikerült, nagyon szép túrákat bonyolítottak le a környező vidéken.

Sem létszámukat, sem aktivitásukat tekintve nem érdemelnek dicséretet. Bizunk abban, hogy a következő generáció nagyobb lelkesedést mutat a természet és főleg a budai hegyek megismerésében.

Végigtekintve a sportágak felsorolását, úgy tűnik, sokan megtalálhatják ezek között a számukra szimpatikus sportot, sőt a testnevelési tanszék és a sportklub kívánsága az, hogy ne csak feltételes módban, hanem ténylegesen találja is meg a legtöbb hallgató a maga sportágát és aktívan tevékenykedjék is. Ehhez megkapják a maximális segítséget.

Azok a hallgatók, akik valamilyen oknál fogva nem tudnak szakosztályban sportolni, részt vehetnek a hagyományos kari, évfolyam- és egyetemi bajnokságban. A tömegsport-velétkedőknek még néhány formája rendelkezésre áll. Igaz, hogy létesítményben szűkösen vagyunk, de a tanszék segítségével a tömegsportban lelkes hallgatók elég nagy táborát tudjuk foglalkoztatni. Hagyományos rendezvényeink: kosárlabda, labdarúgás, asztalitenisz, sakk sportágakban ismételt lebonyolításra kerülnek.

ASZTALITENISZ

A szakosztály keretében Bp. I. osztályú női csapat és a IX. kerületi bajnokságban szereplő férficsapat működik. Az elmúlt évi bajnokságban a lányok nem a tőlük megszokott szorgalmat tanúsították. A rapszodikus edzésátogatás eredménye, hogy ez a jó képességű játékosokból álló társaság csak az 5. helyen végzett.

A fiúk lényegesen tervszerűbben, az edzéslehetőségek kihasználásával 3. helyet értek el. Ha jobban ügyeltek volna, akkor előkelőbb helyen is végezhetek volna, hiszen asztal mellett mindössze 3 pontot veszítettek.

CSELCÁNC

A szakosztály kezdő és haladó csoportjában a létszám állandó jelleggel 50–60 fő között mozog. Serdülők, ifjúságiak, juniorok és felnőttek.

A képzett versenyzők létszáma 25 és 30 fő között változik, 12 fő serdülő és ifjúsági, a többi junior és felnőtt.

Az 1974-es év bajnokságain és versenyin a serdülők és ifjúságiak négy első és három harmadik helyet, a felnőttek nyolc első, négy második és öt harmadik helyet szereztek. Csapatban versenyzőink megnyerték a II. osztályú országos csapatbajnokságot.

KÉZILABDA

A szakosztály női csapata Bp. III. osztályban szerepelt, jobban, mint az előző évben. Ennek eredményeként egy osztályt előre léptek, Bp. II. osztályba.

A férficsapat szereplésével kevésbé lehetünk elégedettek. Mintha kevesebb lelkesedéssel végezték volna kedvenc sportáguk előírt edzésfeladatait. Feltétlenül többet várunk az 1975. évi szereplésüktől.

RÖPLABDA

Női csapatunk az NB I 14-es mezőnyében az előkelő 5. helyen végzett. Célkitűzésünk az 5. hely elérése volt, ezt sikerült megvalósítani.

Az utánpótlás sportolók az NB I junior bajnokságban és a Bp. I. o. bajnokságban szerepeltek. A junior bajnokságban inkább az őszi szezonban

kezdték folyamatos csapatjátékot játszani. A Bp. I. osztály a táblázat elején végzett.

Jó szakvezetéssel, lelkes munkával és jó szellemű játékkal ezt a célkitűzést sikerült megvalósítani. A jó szakmai munka mellett a jó közösségi szellem megtartása igen fontos feladat, mert továbblépésünket nagymértékben segítheti.

A férficsapat tavaly feljutott az NB II-be, azonban ott megmaradni nem tudott. Az NB II. osztály többet követel a játékosoktól, mint a sportos szórakozás, vagy az időnkénti fellelkesülés. Itt következetes munkára, az edzésidő minden percének kihasználására van szükség. Sokszor félre kell állítani az egyéni kedvet, a szórakozást egy-egy mérkőzés érdekében.

KOSÁRLABDA

Női első csapatunk az NB III-ban szerepelt és az 5. helyen végzett, a tartalékcsoport a budapesti egyetemi és főiskolai tartalékbajnokságban szerepel. Ez a bajnokság tanévre épül, értékelésére a következő félév végén kerül sor. Az egyetemi-főiskolai országos bajnokságban döntőbe jutottak, ahol a 4. helyen végeztek. Jó képességű, jó kollektív szellemű csapat.

Férficsapatunk az NB II Keleti csoportjában az 5. helyen végzett. A játékosok egyéni képességei adták. Előrelépéshez azonban több szorgalom és aktivitás szükséges. A további sikerek érdekében fiatal játékosokra van szükség, akik állandó lelkesedésükkel biztosítják a csapat helyét továbbra is az NB II-ben.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Mind a női, mind a férfi-csapatunk eredményesen szerepelt a múlt évi versenyeken. Egyénileg kiemelkedő versenyző nincs, de a csapatok jó közösségi szelleme és szorgalmas munkája biztosítja a minőségi fejlődést.

Legsikeresebb művészeti csoportunk

A nyelvi laborban

Látszólag olyan, mint a környek többi kopottas, vastag falú, régi építménye, az avított azonban az ország legmodernebb nyelvi laboratóriumait „álcázza”. Ez a megtévesztő külsejű öreg ház a Makarenkó utcai kollégium épülete, az „álcázott” laboratóriumrendszer — szűkebb értelemben a nyelvi tanszék birodalma, 1971 szeptemberében adták át az építők.

Az üzembe helyezés 300 hallgató egyidejű munkáját tette lehetővé. A legnagyobb befogadóképességgel a 120 személyes előadóterem rendelkezik. Felszerelése: egy tolmácsberendezés 200 darab vevőkészülékkel, egy hangközvetítő berendezés, hat szinkrontolmács-kabin, egy álló- és egy mozgóképetítő berendezés, valamint egy nagy teljesítményű trászvetítő.

Használható előadóteremnek (az előadás több nyelven is továbbítható) audio-vizuális tanteremnek (kistermi au-

dió-vizuális foglalkozásokat előkészítő tananyag bemutatására). A terem beosztása — négy különálló, egyenként 30 személyes szektorra való bontása révén — egyidejűleg lehetséges négy különböző vagy azonos nyelvű, de különböző jellegű anyag továbbítása, a hallás utáni megértés gyakorlása.

A hallás utáni megértés egyéni gyakorlására szolgál egy 50 személyes laboratórium, míg a beszédkézség fejlesztésére az audio-aktív laboratóriumokat használhatják a hallgatók. Ezekben a helyiségekben képességeikhez, igényeikhez, egyéni munkatempójukhoz alkalmazkodó önálló munkát végeznek a hallgatók, amennyiben könyvtárszerűen használják azokat. A laboratórium ugyanis koncentráció után is minden nap 12-től este 7-ig nyitva van.

Ilyenkor éppúgy be lehet ülni a laborba, mint egy könyvtárba, a szalagokat tá-

roló és kölcsönző fonotékából éppúgy ki lehet kérni a szükséges szalagot, mint a könyvtárból a könyvet, s a kölcsönző annyiszor hallgatja le a szalagot, ahányszor akarja, s az audioaktív laborban le is ellenőrizheti tudását, ha magnóra mondja és visszahallgatja saját beszédét.

Persze, nemcsak a tananyaggal lehet foglalkozni. A fonotékában bőséges irodalmi anyag közül válogathat az érdeklődő. A nyelvi kör rendezvényei pedig idegen nyelvű filmvetítés, zenehallgatás (előadással stb.) lehetővé teszik, hogy szórakozva, szinte játszva tanuljunk a nyelvet.

De csak akkor, ha nem tévesztjük szem elől azt az alapigazságot, amit a tanszék egyik oktatója így fogalmazott meg: „csoda módszerek nincsenek, a nyelvtanulás eredményessége a legjobb technikai felszereltség mellett is egy dologtól függ — a szorgalomtól.”

Nyelvgyakorlat a laborban

Középiskolai vitakör

Szeretnél volt középiskolád KISZ-munkájában segíteni? Érdekel az agitációs munka? Szeretnél politikai ismereteket fejleszteni?

Egyetemünk KISZ-szervezetének egyik szakbizottsága a középiskolák politikai vitakör csoport lehetőséget ad erre. Csoportunknak kb. 45–50 hallgató tagja van, akik a budapesti középiskolák politikai oktatásában segítenek. Osztály-, vagy évfolyamszinten havonta 1–2 alkalommal tartunk vitaköröket a legkülönbözőbb témákból. Aktuális kül- és belpolitikai kérdések, fontos gazdaságpolitikai döntések ismertetése, az ifjúság egyes problémáinak elemzése szerepelnek témáink között.

Törekünk, hogy ne csak sablonos előadásokat tartjunk, hanem az érdeklődés felkeltésével, a vita megfelelő irányításával politikai élményt próbáljunk nyújtani a középiskolák diákoknak. Természetesen, hogy elképzelésünk valóra váltásához széles körben tájékozott segítőtársakra van szükségünk.

Tevékenységünk azonban nem csak a vitakörök megtartásából áll. Már hagyományunk tekinthető, hogy csoportunk rendezi meg a budapesti KISZ-bizottsággal karöltve a középiskolák Politikai vándorkupa vetélkedőjét. A megrendezett fordulókban a legtöbb középiskola csapata részt vett, s úgy gondoljuk, a vetélkedő nemcsak jó szórakozás lehetőséget nyújtott a résztvevőknek, hanem ismereteik körét is bővítette.

Végezetül szeretnénk egy olyan kezdeményezésinkre felhívni a budapesti középiskolák negyedéves tanulóinak figyelmét, amely a pályaválasztás problémáiban segít nektek. Szívesen vállaljuk érdeklődés esetén egyetemünk felvételi vizsgáiról, a követelményekről, az egyes szakokról szóló tájékoztatók megtartását iskolátokban. Ha erre igényt tartotok, úgy kérjük, jelezzétek címünkre: MKKE középiskolai vitakör csoport.

Alhírek

Az egyetemi páter-nosztér meghívására vatikáni küldöttség tartózkodik egyetemünkön.

A matematikai tanszék kombinatorikai munkacsoportja még nem tért vissza montecariói tanulmányútról.

A következő táncház estjén a KISZ népitánc-tanfolyamot indít. Az első tánc csárdás. Lépésrend kettőt balra, kettőt balra.

A talaj menti fagyok miatt a talpnyalóknak ajkukra fagyott a mosoly.

Minek nevezzük azt:

1. Ha a riporterek beszélnek összevissza az egyetlen oktató-sáról? (illetéktelen beavatkozás.)
2. Ha a hallgatók... (destruktív magatartás)
3. Ha a tanáregedek... (dühöngő fiatalok)
4. Ha az adjunktusok... (okvetetlenkedés)
5. Ha a professzorok... (oktatási reform)

Ez meg az

Minden megoldott példa egy szeg a tanszék koporsójába. Aki tanul, az hülve, aki nem, az hülve marad.

Kétszer tanul, aki gyorsan tanul.

Az élet jó dolgai illegálisak, erkölcsstelenek vagy legalábbis hizlálnak.

Tudományt katedra nélkül is lehet művelni, mint ahogy katedrán is lehet ülni a tudomány művelése nélkül.

Vizsgaöltözöt: fiúknak kötelesség, lányoknak eszköz.

Apróságok

Paradox, mi ez?

Bal, jobb... bal, jobb — kormányváltások egy pucsesista dél-amerikai országban.

Egy, kettő... egy, kettő... egy, kettő — osztályzatok a matekvizsgán.

Szovjet főiskolások kumorából

Problémát lépésről lépésre kell megközelíteni, de nem szabad belelépni.

Többszöri halasztás után a diák elmerészkedik vizsgázn.

Készült? — kérdezi a tanár.
— Igen — rebegi a hallgató.
— Hát akkor üljön le. Kihálja helyet a vizsgáztató.
— Na, azért annyira nem.

Professzor: No, hát mondja csak, kedvesem, mit akar, egy nehéz vagy két könnyű kérdést?

Hallgató: Egy nehezet.

Pr.: Mondja meg, hol jelent meg az első ember?

H.: Az Arbaton (Egy moszkvai utca).

Pr. Hogy-hogy az Arbaton?

H.: De professzor úr, ez már a második kérdés.

Az egyetemi hallgató — filozófiai szempontból — objektív jelenség, amely a tudomány felszínén úszik, de minden évben kétszer búvárkodik a tudomány mélyebb vízzeiben is — az ösztöndíjért.

Mi a véleménycsere?

Ha a diák a külön eljárási díj ügyében saját véleményével megy be az igazgatási titkárságra. Es onnan a bennlevők véleményével jön ki.

Professzor úr, ön megsértett. Nevezze meg a tanáregedét.

A Kinizsi

második emeletéről:

- Hallom, megnősültél?
- Igen, sehogysem izlett a menzai koszt.
- Na, és most?
- Most már izlik.

Ismét a menzáról

- Öregem, nem eszed meg ezt a húst?
- Nem, elveheted!
- A pasi tíz percig dülledt szemmel rágódik, majd elkínzottan megszólal: Te, ezt nem lehet elragni.
- Tudom, én is hiába próbáltam.

Konzultáció

PASI: (Egy kérdéssel jön)
TANÁR: Hát mi itt a problémája? Erre csak rá kell nézni és köpni kell.

PASI: Ez már megtörtént, tanár úr.

Filozófia szeminárium

TAG: Milyen jó volt a régi görögöknél.

HUMORZSAK

SZEM.-VEZETŐ: ???

TAG: Ha valaki gyenge, beteges volt, „úgyis sok filozófusunk van” felkiáltással lelétkék a Tajgetoszról.

Teleírt tábla

A diák elégedetlen néz körül, miután teleírta a táblát.

PROF. Törölje le, törölje le. Mindjárt kitör a Gellérthegy, és ezer év múlva kiáznak bennünket, meglátják milyen primitívek voltunk.

Külföldi évfolyamtárs esete

- A tanáregedemet keresem.
- Mi a neve a gyakorlatvezetőjének?
- Nem tudom.
- Hogy néz ki?
- Szemüveges, kopasz ürge.

A kollégiumi házirendből: Viselkedés vagy magatartás tanúsítása kizárást von maga után.

Ezen a tanszéken két ember van megelégedve a fizetéssel. Én a tanszékvezetőjével, a tanszékvezető meg az enyémmel.

Matékvizsga

A hallgató egyszer csak megakad.

— Nos — kérdezi a vizsgáztató. A vizsgázó hallgat.

— Nos — kérdezi újra. Ismét csend.

— Tanár: No, de kolléga, már kétszer segítettem, és még mindig nem megy?

Gyakorlaton

— A mai órán dolgozatot írunk?

— Igen. Nem hiányzik senki?

— Nem.

— Pedig úgy tűnik, mintha kevesen lennének.

— Banda: Hát persze, összehúztuk magunkat.

Orvosnál

— Az ön epéjében kövek vannak, a vizeletében homok, a tüdejében mész...

— Ha téglát is talál doktor úr, azonnal építkezni kezdek.

Vegyenek fel! Közlekedésszakos közgazdász vagyok

Állás

Igazgató a fiatal közgazdászhoz:

— Kezdetben 1800 forintot kap, később majd többet.

— Jó, akkor majd később jövök.

Ismerkedés

— Kegyed mivel foglalkozik?

— Szexbomba vagyok.

— Az első vagy a második világháborúból?

Abszolút pimaszság

A menzán mostanában délbent tálcával a kézben az ebédjegy leadása után megkérdezn:

— Csókolom! Tessék mondani, mikor lesz (jó) ebéd?

Szemináriumon

— Üdvözlöm a kollégákat, de úgy látom, páran hiányoznak. Legközelebbi alkalommal többen vannak.

— Na, úgy látszik, a múltkor katalógus megterméknitően hatott önökre.

Egy hang: — Igen, de csak mesterségesen.

Névsor

TANÁR: (Olvassa a névsort.) Gulyás Mária, Németh Mária, Szabó Mária, Jézus Mária! Itt az egész mennyország.

Feliratok a kollégiumi lámpákról, szekrényekből.

Tanulj, mert megbuz.

Öt perc múlva végem. Boszszújátok meg.

Megbukni emberi dolog — leviszgáznál állati.

Éhkoppkésztés

Egy érdekesítő könyvvel kimegyünk a kollégiumi főzőfülkébe. Ezután a húsz percig takarékon égetett gázt elzárjuk, majd olvasni kezdünk. Háromórás olvasás után kész az éhkopp. Hidegen is található.

Tragédia

Megőrült a diplomavédés izgalmaiban, Stréb Ernő (ti. bentmaradt tanáregednek a tanszéken).

Nyári csőd

Hirdetés

Az énekkarba szoprán énekeseket keresünk. Jelige: a műtét szigorúan steril.

Új könyvek

Claudius Tibérius Néró:

A városégetés mai problémái

Kant Emanule:

A tiszta mész kritikája

Casanova Giacomo:

A női test nagy frekvenciás kezelése (ábrákkal)

Miller Arthur:

Pillantás a katedráról

Zóla Emile:

Na-na (Pedagógusok gyermekneveléséről)

Malthus John:

Az egyetemi túljelentkezés problémái (javaslatok).

Victor Hugo:

Adjunktusok, tanáregedek és egyéb nyomorultak.

Lőrincze Lajos:

Az a jó édes anyanyelvünk (golyák kézikönyve).

Üzenetek

Kíváncsiság jelige: Nem tudja, hogy melyik az a helyiség, ahonnan egy félig dögölt macskát látott kimenekülni?

Ember, hát hol ebédel ma-ga?

Szomorú fű jelige: Beküldött versének csupán közérdekű négy sorát közöljük: X. Y.-t a méreg ette, mert a tanseg, a menyasszonyát méregette.

Tiszteletdíját (egy kg ciánkálit) már elküldtük címére.

Apró-cseprő

K.-nak be kellett számolnia az egyik tanáregednél. A megbeszélte időpontban pontosan megjelent a tanszéken, de a tanáregednek még hírehamva sem volt. Eleinte türelmesen várt, de lassan a türelme is fogyott. Fel, s le sétált a folyosón, elég feltűnően morogva magában. Ekkor lépett ki a tanszékvezető professzor a szobájából. Meglátva kedves, de dühöngő tanítványát, megkérdezte:

— Mire vár fiam?

— Beszámolni szeretnék Z. tanáreged elvtársnál — mondta nyájasan, száját rágva az idegességtől.

— Régen vár?

— Hát, már várok egy fél órája.

— No, nézze, akkor jöjjön be hozzám. Talán én is beszámoltathatom.

— Ah, professzor elvtárs, azért annyira nem sürgős.

Érdekesen telik a polgárelőadás. Nézem az órát, 9.30.

Nézem egy félóra múlva, 9.35.

Színhely: a filozófia tanszék előtti folyosó. Izgatott zsvaj. Hirtelen csend, minden tekintet az ajtóra szegeződik. Egy vizsgázó lép ki.

— Hányas? — hangzik az izgatott kérdés.

— Jéles!!!

— Mi volt a tétéled?

— Aquinoi Tamás és Isten bizonyítéka. No, de nem volt nehéz, mert hittanból annak idején már tanultam.

Diaktársam filozófiát tanul.

„Thales, az első görög filozófus...” olvassa az ismerős nevet és felkiált: — Szegény, még filozófus is volt?!

Részlet egy esti hallgató felvételi vizsga alkalmából beadott életrajzából:

„Volt egy újításom a gyárban, amellyel magamatt tettem feleslegessé, s ezért jelentkeztem az egyetemre.”

A Makarenko Kollégium egy leányzóbjának lakójával ismerkedett — az ablakon keresztül — egy szemben lakó a fiúszoba mélyéről társa felkiált:

— Tied a nő, enyém a konzerv!

FELVÉTELI '74

Nyugtával dicsérd a napot

András jellemzésén látszott, hogy jóakarói igyekeztek minden kedvező tulajdonságát belesűríteni. Tanárai például kiemelendően vették, hogy egészséges, jó mozgású gyerek. Úgyis annyit olvasni manapság a vézna, görbe hátú diplomás nemzedékről. Nem árt, ha egy egészséges, jó mozgású gyereket is felvesznek közéjük. Na, ezen még egy kis derűvel átsiklott a felvételi bizottság, de amikor a jellemzésből kiderült, hogy a COBOL szakkör tagja volt, felcsillant Forgó Ferenc arca. Ez igen! Ez az 6 embere! Nem is állhatta meg, hogy ne ejtse szóba.

— Olvastam, hogy a COBOL szakkörnek is tagja volt.

— Iiiigen.

— Megmondaná nekünk, mi az a COBOL?

— A COBOL az egy számítógép.

— Számítógép?

— Akarom mondani, számítógéprendszer.

— Számítógéprendszer?! Én eddig úgy tudtam, hogy az programozási nyelv.

— Hát igen, az is.

— Mondja, sokat járt arra a szakkörre?

— Nnnnem, mert ugyanis aaz úgy volt, hogy...

A felvételizető elkomorodva felad egy számtanpéldát.

Hazulról

Szülei orvosok, a Fazekasból jött tíz ponttal. Fiú. Nem rossz ajánlólevél. Jól is megy a matek, a kérdésekre nyugodtan válaszol, a történelemből sem tudják megfogni, persze nem is akarja senki. A bizottság elnöke, Ferencz László azonban kíváncsi ember, a munkássztyli helyzetének javításával kapcsolatos KB-határozatokról kérdezi. Kíváncsiságát a felvételiző néhány sablonos közhellyel elégti ki, miatyánszerű válasza után magabiztosan visszasüllyed székébe. Nagyon elcsodálkozik, amikor figyelmeztetik, hogy ez nem egyszerűen anyagi kérdés, itt sok másról is szó van. Például mód és lehetőség nyílik fiatal munkások egyetemre kerülésére érettségi nélkül is. Ettől szinte megdöbben. Hogy mik vannak? Még a KISZ-képviselő kérdése lenne hátra, de Ipper hallgat. — Köszönjük, majd értesítjük. Odafordulok Ipperhez. — Miért nem kérdezte tőle semmit? — Most minek bántsam — te-leli, és a jellemzésre mutat: ...

III.-ban KISZ-tag lett, ekkor előadást tartott spanyolországi útjáról. 1973 őszén háromnapos termelési munkát végzett. Sokan úgy ítélik, hogy sokszor saját érdekeit helyezi előtérbe... S a KISZ-ről a továbbiakban szó sem esik a jellemzésben.

— Újságokat olvas?

— Nem nagyon.

— Nem érdekli a politika?

— Nem nagyon.

— Mi érdekli elsősorban?

— Szeretek főzni, kézimunkázni, ha olvasok, főleg a regényes életrajzokat kedvelem.

— Szép dolgok, de ha felveszik, nem árt majd szélesítenie látókörét — búcsúzik az elnök.

fejlettségi szintje megfelelő erre?

— Megfelelő.

A másik is sok okosat mondott, amíg a kapitalizmusból kérdezték, de alaposan lerontotta, mikor később percekig kitartott amellett, hogy a kommunizmusban is lesz áru-termelés. Mikor kiment, a felvételizető tanár kicsattant.

— Ilyenkor legszívesebben kitiltanám a kapitalizmus pé-géjét a középiskolából. Harmadikban tündökölnék vele a tanárok, negyedik szeptemberben átsimélik, októbertől karcsonyig tart a szoc. pégé, aztán érettségire készülődve megint a kapitalizmust ismétlik.

A pontok hatalma

Az országos pénzügyi versenyen 5. helyezést elért kislány 10 ponttal indul, pégéből eleve a maximumot kapja, szinte csak beköszönni jött. Bár a matek elég közepesen sikerül, így is bőven elég lesz a pontszám. A bizottság nem akarja negyedóra alatt elengedni, ha már Győrből idefáradt, leg-alább beszélgessenek el egy kicsit. Hogy is volt?

— Adópéldák voltak meg költségpéldák.

— Es mi még?

— Adópéldák, költségpéldák... más nem volt.

— Ahá. Hát akkor valami mást. Az atomcsendről hal-lott?

— Igen.

— Mondjon két országot, amelyik nem írta alá.

Tulajdonképpen csak Franciaországra kellene ráhibáznia, hiszen az egyik ország ilyenkor Kína szokott lenni, de ő Angliát választja.

— Újságokat olvas?

— Nem nagyon.

— Nem érdekli a politika?

— Nem nagyon.

— Mi érdekli elsősorban?

— Szeretek főzni, kézimunkázni, ha olvasok, főleg a regényes életrajzokat kedvelem.

— Szép dolgok, de ha felveszik, nem árt majd szélesítenie látókörét — búcsúzik az elnök.

Pedig jól indult

Zsolt gimnáziumban végzett, elég rosszul érettségizett, tavaly nem is vették fel az egyetemre, egy évig betehorgázó volt. A történelem helyett a politikai gazdaságtant választotta felvételi tárgyként.

A felvételizető érthető gyanakvással fogadja a gimnazistát. Nem is kérdez rögtön, előbb tapogatózik.

— Mit olvasott a tankönyvön kívül?

— A Tőkét olvastam, az Anti-Dühringet, Lenin művei közül is akadt egy-kettő a kezembem.

— A tanárno a Tőke első fejezetéből kérdegteti. Kegyetlenül ugrál témáról témára, forgatja össze-vissza, s az eredmény szinte lenyűgöző. Zsolt válasza magasan az eddigi nyolc technikumos tudása fellett állnak, a mi államvizsgáinkon is jelest kaphatna feleletére. Es akkor, amikor már majdnem szobrot emelnének neki, elüti őt a matematika. Pedig jól indult. Földiek a felvételizővel. Sőt egy gimnáziumban végeztek.

— Hogy van az öreg? — kérdezi Hegedűs Miklós.

— Jól — feleli Zsolt, és sajnos, ez volt az utolsó szó, ami elhagyta ajkát, mert még a a Pythagoras-tételről sem tudja jóformán, hogy micsoda. Utána már hiába brillírozik megint a Közös Piacca, széles körű politikai tájékozottságával. A bizottság tehetetlen, fél embert nem lehet javasolni. Pedig egyikük-másikuk talán szívesebben látta volna, mint az előző kislányt.

— ?????

— A termelőerők jelenlegi

— farkasházy —

Lőrincze Lajos a széken

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY
Közgazdaságtudományi Egyetem
BEISKOLÁZÁSI SZÁMA

Felölös szerkesztő: Farkasinszky Tiborné
Budapest IX., Dímítrov tér 8. Telefon: 257-207
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felölös kiadó: Csollány Ferenc

Készült a Szikra Lapnyomdában